

4,5 mln euro dla samorządów na realizację planu ewakuacji »6

Wzrost cen paliwa nabiera rozpędu, żywność też może zdrożeć »11

Czas pracy dla mikołajów »15

W grudniu pilnuj swoich drzewek »18-19

Nowy rząd zatwierdzony, ale nie w całości. W programie — rozwijanie partnerstwa z Polską

Fot. ELTA, Orestas Gurevičius

Prezydent Gitanas Nausėda w środę, 4 grudnia, podpisał dekret w sprawie składu nowego Gabinetu Ministrów. Rząd Gintautasa Paluckasa, na razie nie w pełnym składzie, zapowiada, że będzie wspierał mniejszości narodowe oraz pogłębiał strategiczne partnerstwo z Polską. Nowa władza nadal ma wspierać Ukrainę. »2

Czy Szwecja będzie broniła litewskiego nieba? »12-13

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Adwent — czas ciszy i przygotowania do świąt »14

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitą Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinarijus Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszek,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2024 — regranting”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Nowy rząd zatwierdzony, ale nie w całości. W programie — rozwijanie partnerstwa z Polską

Po podpisaniu przez prezydenta dekretu w sprawie składu nowego rządu nadal nie wiadomo, kto zajmie fotele ministrów sprawiedliwości oraz środowiska. Kandydaci „Świtu Niemna” Sigitas Podėnas oraz Virginijus Kulikauskas na szefów resortu nie zostali zaaprobowani.

MNIJSZOŚCI NARODOWE I POLITYKA ZAGRANICZNA

Nowa koalicja rządząca ogłosiła program rządu, który ma zostać jeszcze przegłosowany w Sejmie. „Zagwarantujemy prawa dla mniejszości narodowych. Zrealizujemy Ustawę o mniejszościach narodowych, której celem jest zapewnienie najważniejszych praw i możliwości dla mniejszości narodowych” — czytamy w programie, gdzie jest również deklaracja dotycząca wsparcia projektów mniejszości narodowych oraz uwiecznienia przedstawicieli mniejszości zasłużonych dla Litwy.

W przypadku polityki zagranicznej ewidentnie widać, że rząd Gintautasa Paluckasa będzie kontynuował politykę rządów poprzednich. „Jedyna droga do odbudowy stabilności i pokoju w Europie, to jak najszybsze zwycięstwo Ukrainy w rozpoczętej przez Rosję wojnie” — napisano w programie rządu nowej koalicji rządzącej, którą tworzą socjaldemokraci, Związek Demokratów „W imię Litwy” oraz ugrupowanie „Świt Niemna”.

KIERUNKI: KIJÓW, BERLIN I WARSZAWA

W polityce zagranicznej wsparcie dla walczącej z rosyjską agresją Ukrainy nadal ma zajmować kluczo-

we miejsce. „Nadal będziemy wspierali suwerenność Ukrainy i jej integralność terytorialną w uznawanych na poziomie międzynarodowym granicach. Aktywnie będziemy współpracować z sojusznikami udzielając dobrze skoordynowaną pomoc polityczną, finansową, wojskową, humanitarną oraz dyplomatyczną dla Ukrainy, aby jak najszybciej mogła osiągnąć zwycięstwo” — czytamy w dokumencie.

Autorzy programu deklarują, że Litwa pomoże nie tylko w odbudowie zrujnowanej infrastruktury, ale również przyczyni się do budowy ukraińskiego dobrobytu socjalnego. Między innymi pomagając w rehabilitacji weteranów wojennych.

Litwa ponadto nadal pozostanie zwolennikiem przyjęcia Ukrainy do NATO i UE, natomiast Chiny zostały nazwane „wielkim geopolitycznym wyzwaniem”, dlatego nasz kraj ma dążyć do ścisłej współpracy z Japonią oraz Koreą Południową.

W programie znalazła się też wzmianka o relacjach z Berlinem i Warszawą. „Będziemy dążyli do strategicznego partnerstwa pomiędzy Litwą a Niemcami we wszystkich dziedzinach. Będziemy też rozwijali strategiczne partnerstwo z Polską” — czytamy w programie.

DROGI, OŚWIATA I WALKA Z ANTYSEMITYZMEM

Ważnym kierunkiem nowego rządu ma być polepszenie stanu dróg w kraju. „Przygotujemy i przyjmujemy akty prawne, które powołają do życia nowy Fundusz Drogowy. Celem funduszu ma być finansowanie budowy nowej

infrastruktury drogowej” — podkreśla się w programie.

Rząd Gintautasa Paluckasa sporo miejsca poświęcił również prawom człowieka. „Obrona i realizacja w zakresie praw człowieka stanie się bardziej efektywna. Będziemy wspierali instytucje broniące praw człowieka, ombudsmenów, organizacje pozarządowe, obywateli, naukowców, którzy pracują w dziedzinie praw człowieka”.

Rząd poza tym zapowiada walkę z nienawiścią na tle narodowym i rasowym. „Będziemy walczyli z antysemityzmem, ksenofobią i z każdym przejawem nawoływania do nienawiści” — zadeklarowali partnerzy koalicijni.

W przypadku oświaty nowa władza chce przeprowadzić audyt dotychczas realizowanych reform w dziedzinie oświaty. Rząd Gintautasa Paluckasa zapowiada wstrzymanie, ich zdaniem, zbyt pochopnych i szkodliwych decyzji. „Będziemy dążyli do zachowania szkół na wsi i w małych miasteczkach. Przeanalizujemy i skorygujemy obecny plan dotyczący przekształcenia sieci szkół” — czytamy w dokumencie.

Opr. Antoni Radczenko

Autorzy programu deklarują, że Litwa pomoże nie tylko w odbudowie zrujnowanej infrastruktury, ale również przyczyni się do budowy ukraińskiego dobrobytu socjalnego. Między innymi pomagając w rehabilitacji weteranów wojennych.

Rys. Władysław Mickiewicz

Szef MSZ Polski oczekuje, że NATO zajmie się rosyjską dezinformacją

Polska oczekuje, że NATO zajmie się kwestią walki informacyjnej Rosji przeciw Gruzji, Mołdawii i Rumunii — powiedział minister spraw zagranicznych Polski Radosław Sikorski w środę po spotkaniu szefów MSZ państw Sojuszu.

We wtorek szefowie MSZ państw NATO rozmawiali w Brukseli podczas kolacji z ministrem spraw zagranicznych Ukrainy.

„Jest prawie konsensus co do tego, że Ukraina powinna być wspierana przez kolejny rok, co najmniej po to, aby przekonać prezydenta Rosji, że ewentualny pokój musi być na sprawiedliwych warunkach” — powiedział Sikorski, relacjonując polskim korespondentom przebieg spotkania ministrów w kwaterze głównej NATO w Brukseli. Jak dodał, obecnie sytuacja nie dojrzała jeszcze do tego, by Rosja zawarła pokój na sprawiedliwych warunkach.

Szef MSZ Polski powiedział, że przekazał swoim odpowiednikom z państw członkowskich Sojuszu

oczekiwania dotyczące szczytu NATO w czerwcu 2025 r. w Hadze. Jak mówił, Polska liczy na wypełnienie planów operacyjnych „prawdziwymi zdolnościami” oraz na uaktualnienie i wzmocnienie obrony przeciwraкетowej i przeciwlotniczej.

Polska będzie chciała też podnieść kwestię zagrożeń hybrydowych, w tym aktów dywersji i podpażeń, do których dochodzi na terytorium Sojuszu, oraz prowadzonej przez Rosję walki informacyjnej przeciwko krajom takim jak Gruzja, Mołdawia i Rumunia. „To jest szczególnie ważne w perspektywie naszych wyborów prezydenckich” — zaznaczył.

Sikorski ocenił, że konieczność ściślejszej wymiany wywiadowczej mię-

dzy państwami NATO jest ważna dla Polski także w kontekście zaproponowanej przez premiera Donalda Tuska inicjatywy patrolowania Morza Bałtyckiego w odpowiedzi na aktywność rosyjskich okrętów. Dodał, że był to jeden z głównych tematów śniadania z udziałem przedstawicieli państw bałtyckich, Niemiec i Polski, zorganizowanego na marginesie tego spotkania.

„Wymiana działań wywiadowczych jest istotna także w kontekście zaproponowanej przez Donalda Tuska inicjatywy Baltic Sea navy policing, czyli systemu patrolowania Morza Bałtyckiego w kontekście agresywnych działań okrętów rosyjskich” — powiedział szef MSZ.

PAP

Imieniny

5 grudnia

Anastazego, Bartosza, Bartłomieja, Feliksa, Geralda, Juliusza, Kryspina, Pelina

6 grudnia

Abrahama, Angeliki, Bonifacego, Dionizji, Emiliana, Heliodora, Mikołaja, Morzysława, Piotra, Nikoła, Tercjusza

Cytat dnia

„W najbliższą niedzielę w Polsce obchodzony będzie XXV Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie. Dziękuję wszystkim, którzy modlitwą i ofiarą wspierają tamtejszy Kościół, a szczególnie na udęczenie wojny Ukrainie” — powiedział papież Franciszek, zwracając się do Polaków uczestniczących w audycji.

Liczba dnia

430 mln. euro — tyle prawdopodobnie w tym roku nie będzie zebrano planowanych podatków VAT (lit. PVM) oraz podatku od zysku. Z kolei więcej niż planowano zostanie zebrane podatku od dochodów od osób fizycznych oraz akcyz. Odpowiednio o 405 i 50 mln. euro więcej.

Samorząd Rejonu Wileńskiego rozszerza programy motywacyjne dla lekarzy

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła rozporządzenie dotyczące środków motywacyjnych, które pomogą rozwiązać problem braku lekarzy.

Obejmuje ono trzy podstawowe obszary finansowania: kompensowanie wynagrodzeń dla lekarzy rodzinnych, kompensowanie kosztów studiów stacjonarnych oraz wypłatę dodatków dla lekarzy rezydentów.

Celem tej decyzji jest zapewnienie wystarczającej liczby specjalistów medycznych w instytucjach opieki zdrowotnej rejonu wileńskiego, poprawa efektywności systemu opieki zdrowotnej oraz zachęcenie większej liczby mieszkańców do korzystania z usług instytucji opieki zdrowotnej w rejonie wileńskim.

„Rejon wileński, podobnie jak cały kraj, stoi przed problemem braku lekarzy, co ma bezpośredni wpływ na zdrowie i jakość życia miejscowej ludności. Można zauważyć tendencję, że coraz więcej lekarzy zbliża się do wieku emerytalnego lub już go osiągnęło. Dlatego staramy się rozwijać strategię przyciągania i zatrzymywania lekarzy. Zatwierdzając odpowiednie plany motywacyjne, mamy nadzieję nie tylko przyciągnąć młodych specjalistów, ale także zwiększyć motywację obecnych lekarzy do pracy w rejonie wileńskim” – mówi Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Według mera właściwe wprowadzenie tych działań stworzy bardziej atrakcyjne środowisko dla pracowników służby zdrowia. W efekcie poprawi się dostępność usług medycznych i zostanie zapewniona wyższa jakość opieki zdrowotnej dla pacjen-

■ Zdjęcie asocjacyjne canva.com

tów, co też zachęci większą liczbę mieszkańców rejonu do korzystania z usług placówek medycznych rejonu wileńskiego.

Działania promocyjne obejmują następujące kierunki:

- Lekarzom rodzinnym, tworzącym nowe rewiry, rzez rok wypłacane jest średnie miesięczne wynagrodzenie.
- Studentom uniwersytetu jest kompensowany koszt studiów rezydenckich, jeśli znajdują się one na liście specjalności, w przypadku których prognozuje się zapotrzebowanie na lekarzy.
- Lekarzom rezydentom jest wypłacany dodatkowy 15 proc. dodatek do wynagrodzenia bazowego.

Działania przewidziane są w dokumentach strategicznych i budżecie samorządu.

Na finansowanie programów na lata 2025–2027 z budżetu samorządu planuje się przeznaczyć 75 tys. euro.

Obecnie w przychodni rejonu wileńskiego brakuje neurologa, kardiologa, endokrynologa, gastroenterologa, okulisty, dermatologa-wenerologa, natomiast w przychodni w Niemenczynie brakuje jednego lekarza rodzinnego. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Odbył się pokaz „Smoka Diplodoka” w Wilnie

3 grudnia, w ramach obchodów Mikołajek, odbył się wyjątkowy pokaz filmu animowanego „Smok Diplodok” w kinie Multikino w Wilnie. W wydarzeniu udział wzięli uczniowie z Wilna oraz rejonów wileńskiego, trockiego i solecznickiego — łącznie ok. 800 dzieci.

W trakcie pokazu Konsul RP na Litwie, Jolanta Wiśnioch, wygłosiła krótkie przemówienie, w którym podkreśliła znaczenie takiego wydarzenia dla młodych ludzi. Z okazji wydarzenia, do bibliotek szkolnych trafiła także książka/komiks autorstwa T. Baranowskiego „Po-

dróż smokiem Diplodokiem”, na podstawie której powstał film.

Pokaz filmu stał się nie tylko wspaniałą okazją do wspólnego spędzenia czasu, ale też do poznania wartości takich jak odwaga, przyjaźń i niezależność. ■

Zw.lt

GOSPODARKA Lietuvos draudimas zwiększa zysk o 40 proc.

Litewski lider rynku ubezpieczeń majątkowych Lietuvos draudimas, zarządzany przez PZU, jedną z największych grup ubezpieczeniowych w Europie Środkowo-Wschodniej, wraz ze swoją estońską spółką zależną, osiągnęli zysk netto w wysokości 35 mln euro w okresie styczeń-wrzesień. To 40 proc. więcej niż 25 mln euro osiągnięte w tym samym okresie ub. roku. Na Litwie i w Estonii składki spółki wzrosły w tym roku o 8 proc. do 333 mln euro, podała spółka w środę 4 grudnia. Według Kęstutisa Šerpytis, dyrektora generalnego Lietuvos draudimas, portfel składek klientów prywatnych i korporacyjnych nadal rósł w trzecim kwartale. „Jeśli chodzi o rodzaje ubezpieczeń, największy udział w portfelu składek miały ubezpieczenia majątkowe, komunikacyjne OC i dobrowolne ubezpieczenia komunikacyjne, podczas gdy składki z ubezpieczeń biznesowych również stanowiły istotny składnik portfela” — powiedział Šerpytis w oświadczeniu. Podkreślił również, że największa burza tego roku, która nawiedziła Litwę pod koniec lipca, odcisnęła swoje piętno jako zjawisko naturalne, co było powodem, dla którego firma otrzymała największą liczbę roszczeń. „Tylko nasza spółka zarejestrowała ponad 8 tys. roszczeń ze stratami w wysokości 5,7 mln euro” — podkreślił Šerpytis.

FINANSE Commerzbank otworzy przedstawicielstwo w Wilnie

Commerzbank, jeden z największych niemieckich banków, otworzy przedstawicielstwo na Litwie 17 grudnia, informuje agencja BNS. Bank ogłosił w sierpniu plany otwarcia przedstawicielstwa w Wilnie na początku grudnia w ramach strategii ekspansji mię-

dzynarodowej. Powiadomił wtedy, że oddział nie będzie świadczył żadnych usług finansowych i będzie wykorzystywany do nawiązywania i utrzymywania kontaktów w krajach bałtyckich. „Commerzbank powiedział, że skupi się na handlu i innych projektach, a jego głównym priorytetem będzie wzmocnienie współpracy z sektorem publicznym i lokalnymi dostawcami usług finansowych” — powiedział Gediminas Šimkus, prezes zarządu Banku Litwy, podkreślając, że Commerzbank wzmocni konkurencyjność krajowego sektora bankowego.

GOSPODARKA Nowy rząd będzie starał się skuteczniej kontrolować ceny

Saulius Skvernelis, przewodniczący Sejmu, powiedział, że nowy rząd będzie dążył do skuteczniejszego monitorowania cen żywności i innych produktów, zwracając większą uwagę na pracę organów regulacyjnych. „Jest to również przewidziane w programie rządowym. Przede wszystkim chodzi o skuteczne monitorowanie cen. Nie można tego pozostawić samemu sobie i powinny to robić instytucje lub agencje związane z rządem” — powiedział Skvernelis w środę 4 grudnia w wywiadzie dla Žinių radijas. „Przez cztery lata wszystko było regulowane przez rynek, od cen żywności po ceny energii i każdy musiał sobie sam z tym radzić — my mamy inne podejście” — powiedział Skvernelis. Zaznaczył, że monitorowanie cen wzmocni instytucje, które je regulują i sprawdzają „czy są jakieś porozumienia, czy są jakieś zakłócenia konkurencji, rynku konkurencji”.

DYPLOMACJA Przyszły rząd zobowiązuje się do rozwijania stosunków z Tajwanem

Przyszły rząd nazywa Chiny „coraz ważniejszym wyzwaniem” dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Litwy oraz obiecuje rozwijać więzi gospodarcze i kulturalne z Tajwanem. Zostało to określone w projekcie programu 19. rządu opublikowanym w środę 4 grudnia. „Będziemy dążyć do ujednolicenia podejścia do Chin krajów europejskich i partnerów transatlantycznych. Chiny stają się coraz większym wyzwaniem dla naszej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Strategiczne partnerstwo Chin z Rosją i ich rosnące wpływy na Białorusi stanowią zagrożenie” — czytamy w dokumencie. „Obiecujemy również wzmocnienie więzi bezpieczeństwa z Japonią, Koreą Południową i innymi demokracjami Azji Południowo-Wschodniej (...). Będziemy dalej rozwijać więzi gospodarcze i kulturalne z Tajwanem” — czytamy w projekcie. Desygnowany na premiera socjaldemokrata, Gintautas Paluckas, powiedział wcześniej, że będzie dążył do przywrócenia pełnych stosunków dyplomatycznych z Chinami, ale nie pójdzie na nadmierne ustępstwa. Argumentował również, że Litwa popełniła „poważny błąd dyplomatyczny”, pozwalając Tajwanowi na otwarcie tajwańskiej misji w Wilnie. W rezultacie Pekin obniżył rangę swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego na Litwie w 2021 r., odwołał swojego ambasadora w Wilnie i zmienił nazwę misji dyplomatycznej na Biuro Tymczasowego Chińskiego Charge d’Affaires.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.;
Fot. ELTA, Josvydas Elinskas;
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

4,5 mln euro dla samorządów na realizację planu ewakuacji

Honorata Adamowicz

Samorządy są zachęcane do przyspieszenia przygotowań do ewakuacji i składania wniosków o dotacje na ten cel. Samorządy mogą otrzymać wsparcie na przygotowanie tymczasowego zakwaterowania osób ewakuowanych w strukturach ochrony zbiorowej.

Zostanie to sfinansowane z Funduszu Obrony Narodowej w wysokości 4,5 mln euro.

24 SAMORZĄDY

— Zgodnie z ideą masowej ewakuacji ludności 24 samorządy powinny przyjąć ewakuowanych z przygranicznych miejscowości. Są to 24 samorządy w środkowej i północnej Litwie: miasto Kowno, rejon kowieński, rej. telszajski, rej. kiejdański, Poniewież i rej. poniewieski, rej. szkudzki, Elektreny, rej. szyrwincki, rej. rakiszecki, Kupiszki, rej. Birżański, rej. wilkomierski, rej. birsztiański, rej. kielmski, rej. poswolski, rej. preński, rej. onikszyński, rej. pokrojski, rej. okmiański, rej. janiski, Szawle i rej. szawelski oraz rej. radziwiliski. Wnioski składane przez samorządy będą oceniane według czterech kryteriów: koszty utworzenia tymczasowego zakwaterowania na jednego ewakuowanego, procent stałej populacji samorządu, której samorząd zapewnił struktury ochrony zbiorowej, posiadanie przez samorząd planu wzajemnej pomocy w zakresie ewakuacji ludności z innymi samorządami położonymi w odległości 40 km lub mniejszej od granicy z Białorusią lub Rosją oraz ogólny stan gotowości samorządu na wypadek sytuacji kryzysowej — poinformowano „Kurier Wileński” w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych RL.

Na dofinansowanie w wysokości od 100 tys. do 225 tys. euro mogą ubiegać się 24 samorządy, które chcą przyjąć mieszkańców w przypadku masowej ewakuacji. Według resortu, kwota 4,5 mln euro będzie wystar-

czająca dla większości z nich. Sfinansowane zostanie do 100 proc. całkowitych kosztów kwalifikowalnych, dlatego zachęca się samorządy do aktywnego udziału w procesie przygotowywania i składania wniosków.

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Paweł Goj, doradca pełniący funkcję urzędnika ds. gotowości samorządu rej. sołecznickiego powiedział, że Sołeczники są samorządem przygranicznym, więc muszą być gotowe do ewakuacji.

— W razie potrzeby ewakuacji większość ludności na pewno zadba o siebie i samodzielnie opuści terytorium, ale jest też dużo osób, które nie będą mogły zadbać o swoje bezpieczeństwo, więc musimy być gotowi w razie potrzeby pomóc takim osobom. Wszystkie dane, których potrzebowało MSW, udostępniliśmy. Na razie nie wiemy, jak to wszystko będzie wyglądało. Czekamy na informacje od ministerstwa, jak tylko je otrzymamy, od razu zaczniemy działać. Czasy są bardzo niebezpieczne, musimy być gotowi na wszystko — mówi Paweł Goj.

WSPARCIE DLA SAMORZĄDÓW

Agencja Zarządzania Projektami MSW ogłosiła zgłaszanie pla-

nów realizacji projektów w ramach Programu Wzmocnienia i Rozwoju Ochrony Ludności. Samorządy mogą otrzymać wsparcie na przygotowanie tymczasowego zakwaterowania osób ewakuowanych w strukturach ochrony zbiorowej. Będzie ono finansowane z Funduszu Obrony Narodowej w wysokości 4,5 mln euro.

Dofinansowanie może zostać wykorzystane na zakup niezbędnego sprzętu do tymczasowego zakwaterowania ewakuowanych osób, takiego jak składane łóżka, śpiwory, pojemniki na wodę pitną, zestawy pierwszej pomocy, meble, zestawy higieny osobistej i sanitarne itp. oraz na zakup i instalację generatorów prądu w budynkach, gdzie będą zakwaterowane osoby ewakuowane.

— Ten projekt jest bardzo ważny, ponieważ żyjemy w bardzo niebezpiecznych czasach. Bardzo dobrze, że samorządy będą gotowe do przyjęcia ludzi w razie niebezpieczeństwa. To bardzo ważne, że w razie ewakuacji już wiadomo, dokąd możemy wysłać ewakuowane osoby i że tam już na nich będą czekać i zadbać o nich — mówi Paweł Goj. ■

TVP
WILNO

Zgodnie z ideą masowej ewakuacji ludności 24 samorządy powinny przyjąć ewakuowanych z przygranicznych miejscowości Fot. ELTA, Marius Morkevičius

Posłowie nie rozpatrzyli ponownie poprawek do Ustawy o systemie opieki zdrowotnej

We wtorek 3 grudnia Sejm postanowił nie rozpatrywać ponownie poprawek do Ustawy o systemie opieki zdrowotnej zawetowanych przez prezydenta Gitanasa Nausėdę.

Justyna Giedrojć

Znowelizowana ustawa stwarzała możliwość wystawiania skierowań do lekarzy różnych specjalizacji przez placówki medyczne nieposiadające umowy zawartej z Państwową Kasą Chorych. Chodzi przede wszystkim o niewielkie kliniki prywatne.

UMOWA Z KASĄ CHORYCH

Obecnie, gwarantowane przez państwo w ramach systemu podstawowej opieki zdrowotnej bezpłatne usługi medyczne świadczone są tylko na podstawie skierowań wystawianych przez lekarzy pracujących w placówkach należących do Litewskiego Narodowego Systemu Opieki Zdrowotnej (LNSS). Są to placówki medyczne, które zgodnie z obowiązującym prawem zawarły umowę z Państwową Kasą Chorych, terytorialnymi kasami chorych lub innymi zleceńodawcami usług medycznych świadczonych w ramach LNSS.

Z kolei, gdyby zainicjowane przez posłów poprawki zostały przyjęte, skierowania mogłyby wystawiać także lekarze klinik prywatnych niewchodzących w skład LNSS.

Nieco wcześniej prezydent Gitanas Nausėda odmówił podpisania ustawy i przekazał ją Sejmowi z umotywowanym wnioskiem o ponowne jej rozpatrzenie.

ISTOTNE RYZYKO DLA SYSTEMU

Irena Segalovičienė, główna doradczyni prezydenta, zaznaczyła, że w jego ocenie poprawki przedstawione przez Sejm stwarzają istotne ryzyko dla litewskiego systemu opieki zdrowotnej.

Na decyzję Nausėdy o zawetowaniu poprawek złożyło się kilka powodów. Jednym z nich jest brak mechanizmów regulacji kontroli. „Jeżeli nie zostaną ustanowione skuteczne mechanizmy kontroli wydawania świadczeń, ryzyko nadużyć pozostaje bardzo wy-

Bezpłatne usługi medyczne świadczone są na podstawie skierowań wystawianych przez lekarzy pracujących w placówkach należących do Litewskiego Narodowego Systemu Opieki Zdrowotnej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

sokie. Niekontrolowane wydawanie świadczeń mogłoby naderwać system ochrony zdrowia” — na wtorkowym posiedzeniu Sejmu podkreśliła Irena Segalovičienė. Zaznaczyła, że kolejnym powodem zawetowania poprawek jest jakość prawodawstwa.

„Nie oceniano wpływu znowelizowanej ustawy na Fundusz Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego, nie przedstawiono żadnych kalkulacji kosztów i korzyści ekonomicznych ani prognoz w razie przyjęcia poprawek do ustawy” — zaznaczyła doradczyni prezydenta.

Propozycję ponownego rozpatrzenia poprawek przegłosowało 30 posłów, 91 głosowało za propozycją uznania ustawy za nieprzyjętą. W ten sposób Sejm odrzucił przyjęcie Ustawy o systemie opieki zdrowotnej.

8 MLN SKIEROWAŃ ROCZNIE

Z kolei Państwowa Kasa Chorych zgadzała się z proponowanymi przez Sejm poprawkami.

— Na posiedzeniu komitetu sejmowego ds. ochrony zdrowia ubiegłej kadencji dyrektor Państwowej Kasy Chorych Gytis Bendorius zaakceptował proponowane przez posłów zmiany. Jego zdaniem możliwość wydawania skierowań w placówkach medycznych nieposiadających zawartej umowy z Państwową Kasą Chorych nie naruszyłaby systemu. Co roku lekarze wystawiają około 8 mln skierowań. Gdyby poprawki zostały wdrożone liczba ta wzrosłaby nieznacznie — o kilkaset tysięcy skierowań w ciągu roku — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Jolanta Normantienė, pracowniczka instytucji.

Zdaniem Gytisa Bendoriusa, prywatnych placówek medycznych, które nie mają podpisanej umowy, jest w kraju niewiele. Ponadto Państwowa Kasa Chorych nie zawiera umów z placówkami, jeżeli jest zdania, że nie ma szerokiego zapotrzebowania na świadczone przez nie usługi medyczne. ■

Gruzini obawiają się rosyjskich „siłowników”

W Gruzji trwają protesty przeciwko decyzji rządu o wstrzymaniu rozmów akcesyjnych z UE. W Tbilisi dochodzi do brutalnych starć z policją, która stosuje gaz łzawiący, armatki wodne i dokonuje masowych zatrzymań.

Pojawiają się obawy, że po stronie służb mogą stać Rosjanie. Tymczasem na Litwie rezolucja o wsparciu dla protestujących utknęła i czeka na poprawki.

Według opozycji i komentatorów w działaniach tłumiących protesty mogły uczestniczyć grupy przebrane za gruzińskich policjantów, być może powiązane z Rosją. „Niektóre osoby w mundurach i maskach nie są policjantami. Styl ich działania przypomina metody znane z tłumienia protestów na Ukrainie czy Białorusi” — wskazała w rozmowie z wp.pl Ana Buchukuri, posłanka opozycyjnej partii Za Gruzję. Świat obiegają nagrania nieludzkiego traktowania zatrzymanych i bicia leżących.

Prozachodnia prezydent Salome Zurbiszwili skrytykowała brutalne działania służb, podkreślając, że urząd prezydenta jest obecnie „jedyną niezależną instytucją” w kraju. Zwraca uwagę, że jej kadencja kończy się 16 grudnia, a Gruzjińskie Marzenie planuje wprowadzenie nowego prezydenta wybranego przez parlament, którego składu ze względu na wątpliwą przejrzystość wyboru Zurbiszwili nie uznaje za legalny. Zapowiada, że nie ustąpi, co może doprowadzić do sytuacji dwuwładzy.

Premier Irakli Kobachidze twierdzi, że Gruzja potrzebuje kilku lat na wzmocnienie gospodarki, aby dołą-

Mimo zmęczenia fizycznego i malejącej frekwencji, demonstranci nie zamierzają ustąpić Fot. EPA-ELTA

czyć do UE na własnych warunkach. Wielu analityków wskazuje jednak, że decyzja rządu może być próbą uniknięcia presji Zachodu w sprawie demokratycznych reform. Wojciech Górecki z Ośrodka Studiów Wschodnich w rozmowie z wprost.pl ocenia, że decyzja rządu to „lekkomyślne zagranie”, które może oddalić Gruzję od UE na dłużej, a nawet przybliżyć ją do rosyjskiej strefy wpływów.

Tymczasem na Litwie ugrzęzła rezolucja wzywająca Unię

Europejską do nałożenia sankcji na przedstawicieli gruzińskich władz odpowiedzialnych za tłumienie protestów. Głosowanie nad dokumentem, które miało odbyć się 3 grudnia, zostało odroczone po interwencji przewodniczącego sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony, Giedrimasa Jeglinskasa. Ostateczne głosowanie ma odbyć się w najbliższych dniach, po wprowadzeniu poprawek. ■

Stan wojenny w Korei Płd: wprowadzony i zniesiony

Prezydent Korei Południowej ogłosił stan wojenny, wywołało to chaos w kraju. Po przegłosowaniu wezwaniu parlamentu stan wojenny został zniesiony, a żołnierze opuścili ulice. Następnego dnia opozycja złożyła wniosek o impeachment prezydenta.

Prezydent Korei Południowej Jun Suk Jeol we wtorek 3 grudnia wieczorem ogłosił stan wojenny, oskarżając opozycję o paraliżowanie prac rządu i sprzyjanie Korei

Północnej. Do parlamentu weszli żołnierze, jednak Zgromadzenie Narodowe przegłosowało żądanie zniesienia stanu wojennego, które według prawa prezydent musi uznać i uznać. Już we środę 4 grudnia opozycja złożyła wniosek o impeachment prezydenta.

„Ogłaszam stan wojenny, aby chronić Republikę Korei przed siłami antypaństwowymi” — oświadczył Jun w przemówieniu, które transmitowano na żywo.

Po zaledwie kilku godzinach presja społeczna i uchwała parlamentu zmusiły prezydenta do odwołania stanu wojennego. Niemniej opozycja nie zamierza na tym poprzestać — sześć partii złożyło wniosek o impeachment. Lider Partii Demokratycznej Li Dze Mjung nazwał decyzję prezydenta „niekonstytucyjną” i ostrzegł przed „upadkiem gospodarki”. ■

Str. opr. A.K. napodst. BNS, PAP, mat.pras., inf.wł.

Nowe przepisy drogowe i znaki mają poprawić bezpieczeństwo ruchu

Już weszły w życie zmiany w przepisach ruchu i znakach drogowych. Zmieniono zasady wyprzedzania pieszych i rowerzystów, parkowania pojazdów, przekraczania w wyjątkowych przypadkach linii ciągłej, informowania o kontroli ruchu drogowego.

Pojawi się także nowy znak oznaczający strefę niskiego poziomu zanieczyszczeń w dużych samorządach.

Oficjalnie zalegalizowano wyjątki od przekraczania ciągłej linii poziomej i wysepek objazdowych. W nowej wersji przepisów można je przekraczać w wyjątkowym przypadku, gdy dalsza jazda bez zmiany pasa ruchu jest niemożliwa ze względu na nieruchomą przeszkodę na jezdni. W drugim — kiedy jest to bezpieczne i nie przeszkadza innym użytkownikom drogi. Przykładami sytuacji, w których przekroczenie linii ciągłej stałoby się czynnością prawną, są powalone drzewa, wypadki drogowe, pojazdy zmuszone do zatrzymania się lub zaparkowane w niedozwolonym miejscu lub inne nieruchome obiekty uniemożliwiające ruch.

WYMIJANIE PIESZYCH I ROWERZYSTÓW

Nowa wersja przepisów wskazuje, że odległość omijania lub wyprzedzania rowerzystów, kierowców motocykli i elektrycznych pojazdów oraz pieszych staje się teraz obowiązkową a nie jak dotychczas — zalecaną. Jazda z prędkością nie większą niż 50 km/h, obowiązkowe będzie pozostawienie bocznego odstępu co najmniej jednego metra, a w wypadku wyższej prędkości — co najmniej 1,5 m.

AUTA NA POBOCZU I ZNAKI DROGOWE

Zaostrzają się także wymogi dotyczące pozostawiania samochodów i ich przyczep na poboczu.

Zabrania się zatrzymywania lub parkowania na drogach o dwóch lub większej liczbie pasów ruchu w jednym kierunku, na których prędkość jest ograniczona do 50 km/h, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych.

Weszło w życie także kilka zmian w znakach drogowych. Odtąd znak drogowy „automatyczna kontrola ruchu” będzie służył do oznaczania urządzeń rejestrujących inne wykroczenia niż ograniczenie prędkości.

Tymczasem nowy typ znaku „kamera” będzie służył wyłącznie do rejestrowania szybkości.

Pojawią się także nowe znaki drogowe — „strefa niskiego zanieczyszczenia” i „koniec strefy niskiego zanieczyszczenia”, które zostaną zainstalowane na obszarze miasta określonym przez radę samorządu.

STREFY NISKIEGO ZANIECZYSZCZENIA

W marcu 2023 r. Sejm zatwierdził nowelizację ustawy o paliwach alternatywnych, określającą, które miasta mają obowiązek utworzyć i wdrożyć strefy niskiego poziomu zanieczyszczeń. Będzie to realizowane w miastach mających status uzdrowiska lub obszaru uzdrowiskowego lub powyżej 50 tys. ludności.

Strefy niskiego poziomu zanieczyszczeń w wymienionych miastach muszą zostać utworzone najpóźniej do 1 stycznia 2025 r. Np. już w sierpniu na kowieńskiej Starówce zaczęła działać płatna strefa niskiego poziomu zanieczyszczeń, za którą od kierowców jest pobierane 2 euro.

Według przedstawicieli władz Kowna liczba przejeżdżających samochodów spadła o około 25 proc. ■

Aleksander Borowik
na podst. inf.

Ministerstwa Łączności RL

■ Bezpieczna odległość wymijania rowerzystów Graf. sumin.lrv.lt

Kandydaci do tytułu

Polak Roku 2024

Renata Brasel

Kierowniczka artystyczna
Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni i Tańca „Wilia”

Robert Duchniewicz

Prawnik, polityk i samorządowiec,
wiceprzewodniczący LSDP,
od 2023 r. mer
rejonu wileńskiego

Renata Dunajewska

Dziennikarka polskiej
redakcji radiowej litewskiego
nadawcy publicznego LRT

Janina Gieczewska

Wieloletnia redaktorka podręczników,
wieloletnia społeczniczka w ZPL
i innych organizacjach, w latach 2001–
2019 przewodnicząca Polskiej Sekcji
Wileńskiej Wspólnoty Więźniów
Politycznych i Zesłańców

ks. Henryk Naumowicz

proboszcz parafii
w Szumsku

Konstanty Radziwiłł

Były ambasador Rzeczypospolitej
Polskiej na Litwie

Marzena Suchocka

Choreograf Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni i Tańca
„Wilia”

Waldemar Szełkowski

Nauczyciel historii w Gimnazjum im.
Józefa Ignacego Kraszewskiego
w Wilnie

Helena Szymanel

Emerytowana pracowniczka
Litewskiego Centralnego
Archiwum Państwowego
w Wilnie

Dariusz Żyborć

Lekarz, prezes Społecznego Komitetu
Opieki nad Starą Rossą, inicjator
corocznych kwest
„Pomnikom Rossy”

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2024”

Zgłaszany kandydat:

Imię, nazwisko:

Adres:

Telefon zgłaszającego:

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbinių g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2024”. Kupon można również wrzucić do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Dane kontaktowe są opcjonalne – w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących.

Wzrost cen paliwa nabiera rozpędu, żywność wkrótce też może zdrożeć

Honorata Adamowicz

Według ekonomistów, jeżeli zdrożeje paliwo, to zdrożeje wszystko. A żywność w szczególności.

SPECJALNY SKŁAD

— Zimowe paliwa mają specjalny skład, który zapewnia ich płynność w niskich temperaturach. Paliwo stało się teraz droższe z powodu zmiany klasy paliwa. Od pierwszego grudnia stacje benzynowe muszą sprzedawać paliwo zimowe w klasie A. Jest ono droższe ze względu na swoją konstrukcję, ponieważ mieszany jest droższy biododatek — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Vidas Šukys, szef Stowarzyszenia Litewskich Stacji Benzynowych.

Na wielu stacjach paliw w stolicy litr benzyny i oleju napędowego osiągnął już limit 1,5 euro. Diesel jest o kilka centów droższy od benzyny. Jak zauważył nasz rozmówca, ceny na stacjach benzynowych różnią się nieznacznie, każda sieć ustala je według własnych kryteriów, ale hurtowe ceny paliw rzeczywiście w ostatnich dniach dość znacząco poszybowały w górę.

„LUDOBÓJSTWO ENERGETYCZNE”

— Po nowym roku wszystkie paliwa będą droższe, ponieważ nasze państwo dokonuje ludobójstwa energetycznego narodu i mogę to powiedzieć z całą świadomością. Ludobójstwo energetyczne odbywa się nie tylko na poziomie produktów ropopochodnych, ale także na poziomie energii elektrycznej i gazu. Od nowego roku wprowadzane są dodatkowe podatki jako tzw. podatek obronny, który spowoduje, że paliwo będzie droższe, wszystkie paliwa będą opodatkowane tym podatkiem obronnym. Następnym krokiem bę-

Od 1 grudnia wszystkie stacje paliw są zobowiązane do sprzedaży zimowego paliwa, co spowodowało tradycyjny skok cen na stacjach benzynowych. Od stycznia zaś ceny ponownie wzrosną w związku z podwyżką akcyzy i wprowadzenia podatku CO2.

dzie wprowadzenie podatku CO2, czyli podatku od dwutlenku węgla. Ze sposobu myślenia ministra środowiska wynika, że jeśli się zapłaci pieniądze, to będzie się oddychało czystszy powietrzem. Podatek CO2 zostanie nałożony na wszystkie paliwa z wyjątkiem wykorzystywanego przez rolnictwo — mówi Vidas Šukys.

ROLA DONALDA TRUMPA

W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Greta Ilektytė, ekonomistka Swedbanku powiedziała, że po nowym roku wzrośnie akcyza na paliwo i zostanie wprowadzony podatek CO2, co na pewno spowoduje wzrost cen na paliwo. Ale to, o ile wzrosną ceny, zależy też od tego, jak ukształtują się ceny ropy naftowej na całym świecie.

— Szacuje się, że po nowym roku cena paliwa na Litwie powinna wzrosnąć o 10 do 15 centów za litr, przy czym szczególnie prawdopodobny jest wzrost cen oleju napędowego. Ceny są jednak nadal w dużym stop-

niu zależne od tego, jak kształtują się ceny ropy naftowej na całym świecie. Ostateczna cena będzie zależała od dwóch czynników, ponieważ z jednej strony akcyza pójdzie w górę, ale z drugiej strony prawdopodobne jest, że cena ropy spadnie, ponieważ Donald Trump opowiada się za zwiększeniem produkcji i eksportu paliw. Możliwe, że ceny ropy spadną. W tej chwili bardzo trudno jest to przewidzieć, ale sam fakt, że akcyza rośnie, oznacza, że ceny paliw od pierwszego stycznia także wzrosną — mówi ekonomistka.

Według ekspertki, jeżeli zdrożeje paliwo, to zdrożeje wszystko. A żywność w szczególności.

— Oczywiście, jeżeli zdrożeje paliwo, to zdrożeje wszystko, ponieważ każdy towar jest transportowany. Jeżeli zdrożeje towar, to nie będzie to drastyczny skok cen. Dzisiaj nikt nie może powiedzieć, co i o ile zdrożeje — zaznacza Greta Ilektytė.

TVP
WILNO

■ Paliwo stało się teraz droższe z powodu zmiany klasy paliwa Fot. M. P.

„Trwają negocjacje”. Czy Szwecja będzie broniła litewskiego nieba?

Antoni Radczenko

Odchodzący minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas oświadczył, że w lutym następnego roku do Baltic Air Policing mają dołączyć nowe kraje. „W lutym NATO rozpocznie generowanie tego procesu. Listy z zaproszeniem dla państw zostały wysłane. To są nie tylko nasze dwustronne wysiłki, tylko w ogólnym planowaniu NATO pojawiły się działania” — powiedział agencji informacyjnej BNS szef resortu obrony.

DOBRA WIADOMOŚĆ DLA LITWY I CAŁEGO REGIONU

Baltic Air Policing to operacja NATO polegająca na patrolowaniu przestrzeni powietrznej Litwy, Łotwy i Estonii przez siły lotnicze państw sojuszników. W misji biorą udział również polscy wojskowi.

— To wyjątkowo dobra wiadomość dla nas. Teraz, w ramach misji, mamy dwa razy więcej myśliwców, niż to jest przewidziane. Dojście kolejnych państw do operacji pomoże utrzymać tę liczbę. A nawet może uda się ją zwiększyć tak, że będziemy mieli prawdziwą eskadrę myśliwców. Dlaczego to jest ważne? Dlatego, że żaden z krajów bałtyckich nie posiada własnego lotnictwa wojskowego. To bardzo mocno wzmacnia nie tylko bezpieczeństwo naszej przestrzeni lotniczej, ale bezpieczeństwo całego regionu — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Egidijus Papečkys, ekspert ds. wojskowości.

Laurynas Kasčiūnas nie wykluczył, że do misji mogą dołączyć szwedzcy lotnicy. Zaapelował o cierpliwość, ponieważ teraz trwają negocjacje. „Zaczekajmy do lutego lub marca, wówczas harmo-

Niewykluczone, że na przełomie lutego i marca 2025 r. do Baltic Air Policing dołączą szwedzcy lotnicy. Ekspert wojskowy Egidijus Papečkys sądzi, że to byłaby bardzo ważna wiadomość dla wzmocnienia litewskiej obronności. Lokalizacja Szwecji odgrywałaby jedną z kluczowych ról.

nogram będzie wyglądał bardziej solidnie” — powiedział minister. Litewski minister ochrony kraju, w ubiegłym tygodniu, podpisał ze swym szwedzkim odpowiednikiem umowę dotyczącą większej współpracy w kwestii przemysłu zbrojeniowego oraz współpracy wojskowej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ I WIELOLETNIA WSPÓŁPRACA Z NATO

Szwecja oficjalnie stała się pełnoprawnym członkiem Sojuszu Północno-Atlantyckiego 11 marca 2024 r. Szwecja zgłosiła chęć wstąpienia do NATO po tym, jak Rosja rozpoczęła pełnowymiarową wojnę w Ukrainie 24 lutego 2022 r.

— Położenie geograficzne Szwecji odgrywa dla nas kluczową rolę. W przypadku, jeśli szwedzka jed-

nostka będzie stacjonowała u nas lub w dwóch pozostałych krajach bałtyckich, w razie możliwych problemów, może łatwiej i szybciej wysłać do nas dodatkowe siły wojskowe, niż mogą to zrobić państwa z południowej flanki NATO. Faktycznie Szwecja jest nowym krajem w Sojuszu, tym niemniej jest bardzo odpowiedzialnym krajem. Od wielu lat współpracuje z NATO. Aktywnie uczestniczyła w ćwiczeniach wojskowych NATO. Nie będzie dla niej wielkim problemem integracja ze strukturami wojskowymi NATO. Mówiąc o uczestnictwie Szwecji w Baltic Air Policing, możemy z dużym prawdopodobieństwem założyć, że to nie są tylko rozmowy. Sądzę, że właśnie tak się stanie — mówi naszemu dziennikowi ekspert wojskowy.

13.>>

Polscy lotnicy w misji Baltic Air Policing biorą udział od 2004 r.

■ Laurynas Kasčiūnas nie wyklucza, że do misji mogą dołączyć szwedzcy lotnicy

12.>>

MISJA OBCHODZI 20-LECIE SWEJ DZIAŁALNOŚCI

Misja Baltic Air Policing trwa od marca 2004 r., kiedy trzy kraje bałtyckie zostały członkami NATO. Do 2015 r. w operacji uczestniczyło 17 państw członkowskich. Później dołączyły kolejne trzy kraje. Stałą bazą misji jest Litewska Pierwsza Baza Lotnicza ulokowana przy międzynarodowym porcie lotniczym w Szawlach. W tym roku misja obchodzi 20-lecie swej działalności.

— Misja w ciągu 20 lat się zmieniła. Dzisiaj nie spełnia już tylko i wyłącznie funkcji policji powietrznej. Coraz bardziej staje się częścią obrony powietrznej krajów bałtyckich. Sądzę, że w niedalekiej przyszłości będziemy mogli mówić bez ogródek, iż jest to komponent obrony powietrznej krajów bałtyckich i całej wschodniej flanki NATO — oświadcza nasz rozmówca.

OBRONA KOLEKTYWNA KWESTIA WAŻNA DLA CAŁEGO NATO

Od okupacji i rozpętania wojny na wschodzie Ukrainy w 2014 r. Litwa nie tylko przywróciła pobór do wojska, ale również każdego roku zwiększa wydatki na obronę. Co pewien czas pojawiają się pomysły o stworzeniu własnych sił lotniczych. Czy Litwa jest w stanie urzeczywistnić ten pomysł? — Z pewnością Litwa powinna rozwijać infrastrukturę woj-

skową i wszystkie możliwe rodzaje wojsk. Trzeba jednak pamiętać, że Litwa tworzyła siły zbrojne od nowa. W odróżnieniu na przykład od Ukrainy, gdzie zostawiono technikę wojskową, a żołnierze po prostu zmienili jeden mundur na drugi. U nas tego nie było. Rosjanie opuszczając Litwę nic nam nie zostawili. Jeśli mówimy o zakupie myśliwca, to trzeba pamiętać, że to bardzo droga inwestycja. To nie tylko zakup samego samolotu. To również stworzenie odpowiedniej infrastruktury. To jest wyszkolenie pilotów. To jest przygotowanie personelu obsługującego. To wszystko wymaga bardzo dużych nakładów finansowych oraz ludzkich. Z przyczyn obiektywnych raczej nie możemy teraz tego zrealizować. Spójrzmy na Ukrainę, z jakim trudem tam odbywa się integracja F-16 z ukraińskimi siłami zbrojnymi. A tam przecież trwa wojna, czyli wszystkie procesy integracyjne idą w trybie przyspieszonym. Tym niemniej widzimy w tej dziedzinie duże trudności. Proszę też pamiętać, że w tym przypadku mówimy o kolektywnej obronie. Litewskie siły zbrojne bardzo dużo zainwestowały w rozminowanie morskie. I to jest bardzo ważna kwestia dla całego NATO. Na tym polega kolektywna obrona, że ktoś dba o morze, a ktoś o przestrzeń powietrzną — tłumaczy Egidijus Papečkys. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Uszkodzony kabel internetowy między Finlandią a Szwecją

W Finlandii w poniedziałek po południu został uszkodzony kabel internetowy łączący Finlandię i Szwecję, poinformowała spółka infrastruktury cyfrowej GlobalConnect.

Samuli Bergstrom, dyrektor Centrum Cyberbezpieczeństwa w Fińskiej Agencji Transportu i Komunikacji, powiedział, że jedno z naruszeń zostało już usunięte. Bergstrom powiedział AFP, że jedno z cięć zostało wykonane przez koparkę przeprowadzającą „rutynową konserwację”, podczas gdy przyczyna drugiego naruszenia jest nadal badana. Wcześniej o „podejrzeniu sabotażu” mówił minister obrony cywilnej Szwecji Carl-Oscar Bohlin.

Wcześniej fińska policja informowała, że w sprawie uszkodzenia kabla światłowodowego prowadzi dochodzenie.

„Szwedzcy urzędnicy podejrzewali sabotaż. Fińska policja bada, co się stało i biorąc pod uwagę okoliczności, podejrzewa się sabotaż” — powiedział szwedzki minister obrony cywilnej Carl-Oscar Bohlin.

W oświadczeniu GlobalConnect dodano, że kabel został uszkodzony w dwóch różnych lokalizacjach, w Finlandii notuje się zakłócenia.

We wtorek rano trwały jeszcze prace naprawcze. Uszkodzony kabel znajdował się na lądzie, natomiast kable morskie nie zostały uszkodzone. Kabel został uszkodzony w dwóch punktach na obszarach wiejskich między Espoo i Vihti, na północny zachód od Helsinek.

Szwedzkie media poinformowały, że fińska policja podejrzewa, że w przypadku uszkodzonego kabla doszło do działań przestępczych, a szwedzkie władze zostały poinformowane o toczącym się dochodzeniu. Fińska minister transportu i komunikacji, Lulu Ranne, potwierdziła, że śledztwo jest w toku.

Opr. na podst. LRT.lt

Czas ciszy i przygotowania do świąt

Justyna Giedrońc

Okres Adwentu trwa przez cztery tygodnie, aż do Wigilii Bożego Narodzenia, która w tym roku przypada we wtorek, 24 grudnia. Rozpoczyna się Adwent w czwartą niedzielę przed Bożym Narodzeniem. W br. ta data przypadła na dzień 1 grudnia.

— Samo słowo Adwent znaczy w tłumaczeniu z łaciny „przyjście”. Jest to okres, kiedy przygotowujemy się na przyjście świąt Bożego Narodzenia. Ten okres kościelnie dzieli się na dwie części. W pierwszej połowie Adwentu bardziej akcentujemy oczekiwanie na powtórne przyjście Pana Jezusa, albowiem odchodząc z tego świata zapowiedział, że powróci — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” ks. Tadeusz Jasiński, rezydent parafii św. św. Piotra i Pawła w Wilnie, redaktor naczelny katolickiej gazety „Spotkania”.

PRZYJDZIE PO RAZ DRUGI

Wyjaśnia, że właśnie w pierwszej części Adwentu czytania są skierowane ku temu, aby przypomnieć, że historia czasu i świata wypełnia się całkowicie, kiedy Pan Jezus po raz drugi przyjdzie.

— Wszyscy pamiętamy pewnie też, że mamy kalendarz chrześcijański, zgodnie z którym jest rok 2024. To mówi o tym, ile lat temu wstecz przyszedł Pan Jezus po raz pierwszy. Z tym, że pamiętamy, iż Jezus Chrystus jako syn boży istnieje od zawsze, a jako człowiek przyszedł 2 tysiące 24 lata temu wstecz. Tak więc jak przyszedł pierwszy raz, tak przyjdzie kiedyś po raz drugi. To przypomnienie o drugim przyjściu mówi, żebyśmy tak skorygowali swoje życie, żeby odrzucić to, co w nim nie boże, aby przypomnieć nauczanie Chrystusa, jego życie i wziąć to za wzór swojego życia. W taki sposób to powtórne przyjście Pana Jezusa będzie dla nas ogromną radością — bo przyjdzie On z nagrodą dla tych, którzy byli mu wierni. Tą nagrodą będzie życie wieczne, królowanie z Nim w Królestwie Bożym. Na tym polega pierwsza część Adwentu — mówi ks. Tadeusz Jasiński.

PRZESŁANIE ADWENTU

Druga część Adwentu przygotowuje bezpośrednio do samych świąt Bożego Narodzenia.

— Czyli do przypomnienia tego radosnego momentu sprzed ponad dwu tysięcy lat temu, kiedy Bóg w swojej miłości postanowił też przyjąć naturę ludzką i odrodzić ją. Pamiętamy, że grzech pierworodny Adama i Ewy zniszczył w człowieku obraz i podobieństwo boże i Pan Jezus staje się człowiekiem, żeby to podobieństwo boże w nas odbudować. Takie jest przesłanie Adwentu — wyjaśnia duchowny.

Zaznacza, że z tym wiąże się też pewna praktyka życia i religijnego i ogólnie życia człowieka w okresie Adwentu.

— Kościół zachęca do wyciszenia się, dlatego zachęca w tym okresie, by nie uczestniczyć w hucznych zabawach, wesołych rozrywkach, bo Pan Bóg najczęściej przemawia do człowieka w ciszy. Jeżeli więc chcemy naprawdę usłyszeć Pana Boga, powinniśmy troszeczkę odizolować się od rozproszenia, które niesie ten świat. Zachęca się też do pewnej ascezy, pewnych praktyk pokutnych. Oprócz tego, że cały rok obowiązuje nas w piątki wstrzymanie się od pokarmów

mięsnych, co oczywiście obowiązuje w Adwencie, dodatkowo zachęca się, ale nie jest to obowiązkowe, do zrezygnowania z przyjemności smakowych. Zachęca się na przykład dodatkowo ograniczyć albo całkiem wyeliminować, kto bardzo to lubi, spożywanie słodczy. Tego, kto mocno jest przywiązany do kawy — zmniejszyć picie tego napoju. Zachęca się też ograniczyć współzależnienia internetowe, telewizyjne czy medialne. U braci prawosławnych, w kościołach wschodnich ten okres jest przeżywany znacznie bardziej radykalnie niż do tego zachęca Kościół katolicki — mówi ks. Jasiński.

ŚWIECE ADWENTOWE

— Każda świeca oznacza jeden z czterech tygodni Adwentu. Zapalanie każdej świecy odbywa się w sobotę wieczorem oraz zwiastuje przemijanie kolejnego tygodnia Adwentu. Zazwyczaj jedna świeca adwentowa jest w kolorze różowym, a pozostałe są fioletowe. Ale mogą być też być w kolorze białym, jest to kwestia drugorzędna — wyjaśnia ks. Tadeusz Jasiński.

Świece adwentowe można nabyć w niektórych kościołach oraz w siedzibach Caritasu. ■

Każda świeca oznacza jeden z czterech tygodni Adwentu — wyjaśnia ks. Tadeusz Jasiński **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Pracowity czas dla świętych mikołajów: „Usługi zdrożały, ale zamówień jest ogrom”

Honorata Adamowicz

6 grudnia świętujemy mikołajki, czyli dzień św. Mikołaja. Tradycyjnie, nocą z 5 na 6 grudnia mikołaj odwiedza grzeczne dzieci rozpoczynając sezon świąteczny.

Grudzień, jak wiadomo, to intensywny i bardzo pracowity czas dla świętych mikołajów. W tym roku cena za ich usługi wzrosła. Organizatorzy imprez twierdzą, że jest ona uzależniona zarówno od pomysłu na wydarzenie, jak i programu.

— Usługi mikołaja w tym roku bardzo zdrożały. Ale na brak zamówień narzekać nie możemy. Chociaż bardzo rzadko zdarza się, że dzieci wierzą w istnienie Św. Mikołaja, to nadal nas zapraszają. Teraz usługi mikołaja świadczy bardzo dużo osób, dlatego staramy się wymyślać coś innego, ciekawszego. Konkurencja jest ogromna — opowiada nam Eimantas, który pracuje jako mikołaj w pramogosaikams.lt.

ILE KOSZTUJĄ USŁUGI MIKOŁAJA

Średni koszt za 30-minutowe spotkanie z mikołajem dla 25 dzieci kosztuje 150 euro. Jeżeli mikołaj przyjeżdża z pomocnikiem, swoim elfem i zaplanowane są tematyczne, interaktywne zabawy, w których dzieci jako bohaterowie opowieści biorą udział, to takie 30-minutowe spotkanie, któremu towarzyszy muzyka i świąteczna magia kosztuje 240 euro, a godzina — 350.

Rokas, który jako mikołaj pracuje od 6 lat, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że wymagania z każdym rokiem są coraz większe.

— Na co dzień jestem prowadzącym na imprezach. W czasie świątecznym jako mikołaj zacząłem dorabiać kilka lat temu. Szczerze mówiąc można na tym zarobić. Praca jest trudna, a wymagania z każdym rokiem są coraz większe. Już nikt nie chce mikołaja, który przychodzi z brodą i laską,

Średni koszt za 30-minutowe spotkanie z mikołajem dla 25 dzieci to 150 euro

Fot. Marian Paluszkievicz

siada i pyta, czy dzieci były grzeczne. Teraz chcą efektu. Ludzie mają bogatą wyobraźnię. W tym roku do jednego przedszkola muszę przyjechać w limuzynie i wyjść z dymu. Oczywiście za to wszystko płacą rodzice. Taka półgodzinna uroczystość dla 24 dzieci będzie kosztowała 200 euro. Za limuzynę płacą rodzice oddzielnie. Dzisiaj na dzieciach mikołaj nie robi żadnego wrażenia. Dziwne jest to, że ostatnio nawet zaproszono mikołaja pod postacią Shreka — zauważa Rokas.

PROGRAM DLA DOROSŁYCH

Tymczasem Giedrius i Jekaterina twierdzą, że w ostatnich latach święty mikołaj i jego wnuczka najczęściej są zapraszani na imprezy dla dorosłych.

— Jesteśmy zapraszani na imprezy dla pracowników różnych firm. Większość wyobraża sobie mikołaja w starszym wieku, lecz na takie imprezy zaprasza się mło-

dych. Mikołaj dla dorosłych powinien umieć śpiewać i być prowadzącym imprezy, DJ-em. Pracując jako mikołaj w takiej firmie można zarobić w ciągu dwóch godzin nawet 500 euro. Wszystko zależy od tego, co umiesz robić. W tym roku od końca listopada do połowy stycznia wszystkie weekendy mam zarezerwowane — opowiada nam Giedrius.

ŚW. MIKOŁAJ JAKO PATRON

Chociaż dzisiaj Święty Mikołaj kojarzy się przede wszystkim z postacią obdarowującą prezentami, w tradycji chrześcijańskiej jest on patronem wielu grup społecznych i zawodowych. Przede wszystkim uważany jest za opiekuna dzieci, co znajduje odzwierciedlenie w licznych legendach opowiadających o jego trosce i hojności wobec najmłodszych. Jego postać jest bliska również marynarzom i podróżnikom, którzy proszą go o opiekę w trudnych chwilach na morzu. ■

Chrześcijańska wieś Wileńszczyzny. W Janczunach wyświęcono nowy krzyż

Nasza chrześcijańska Wileńszczyzna słynie z pięknych miejscowości, będących świadectwem wiary jej mieszkańców.

W rejonie sołecznickim, a mianowicie w gminie Butrymańce, na pograniczu z Białorusią, znajduje się cicha i piękna wieś Janczuny, zamieszkała przez prawie 300 osób. Na pierwszy rzut oka miejscowość nie wyróżnia się niczym szczególnym — brak w niej atrakcji turystycznych czy zabytkowych zakątków. Jednak mieszkańcy tej wsi mają coś bardziej cennego: szlachetne dziedzictwo wiary, naśladowanie Chrystusa i wierność Kościołowi Katolickiemu.

„DESKA RATUNKU I NADZIEI”

Mimo codziennych trosk, żmudnej pracy na roli, uciążliwych obowiązków w gospodarstwie bądź konieczności dojeżdżania do pracy do Wilna (oddalonego o ponad 70 km), mieszkańcy Janczun co niedzielę spieszą na poranną Mszę Świętą do kościoła w Butrymańcach, znajdującego się 4 km na północ od wsi. Dla wiernych ten kościół jest jedyną „deską ratunku i nadziei”.

Posługa i wierność Chrystusowi, Prawdzie Objawionej, Apostolskiemu Kościołowi oraz Matce Bożej, jakie wykazuje proboszcz parafii pw. Św. Michała Archaniola w Butrymańcach, ks. Józef Aszkiełowicz, inspirują mieszkańców gminy. Dzięki temu wierni, nie szczędząc wysiłku ani zasobów finansowych, odnawiają stare krzyże oraz stawiają nowe, a także figury Matki Bożej, kapliczki i wizerunki świętych.

W czasach, gdy w Europie — niegdyś chrześcijańskiej — powstają coraz to nowe budynki korporacyjne i szklane „drapacze chmur”, a zamykane kościoły przekształca się w miejsca rozrywki, kasyna czy restauracje, w cichej wsi Janczuny wzniesiono nowy symbol miłości Boga do człowieka, tzn. majestatyczny krzyż. Poświęcono również figurę Tej, która ponad dwa tysiące lat temu pokornie stała we łzach pod krzyżem, patrząc na mękę swojego Syna, skazanego przez ludzi niezdolnych rozpoznać w Nim Zbawiciela.

NOWY KRZYŻ POWSTAŁ W CIĄGU TRZECH MIESIĘCY

Poprzedni drewniany krzyż, postawiony jeszcze w czasach „pieriestrojki”, był darzony wielkim szacunkiem. Wierni troszczyli się o niego: sadzili kwiaty, zapalali znicze i modlili się pod nim. Jednak czas nieubłaganie odciska swoje piętno — drewno się postarzało, więc krzyż wymagał wymiany. Z inicjatywy mieszkańców wsi postanowiono go odnowić. Pomysł ten wzbudził entuzjazm, szczególnie wśród mężczyzn, którzy aktywnie zaangażowali się w prace. Co jednak było szczególnie budujące — do tego chętnie przyłączyła się młodzież.

Uroczystości poświęcenia przewodził ks. Józef Aszkiełowicz, a swą obecnością zaszczylił ją również Rycerze Jana Pawła II z chorągwi w Butrymańcach

16.>>

Pomoc okazała się nieoceniona dzięki lokalnemu kowalowi, który, słysząc z kunsztownego wyrobu krzyży, zaproponował wyjątkowy projekt: krzyż ozdobiony różami. Od momentu powstania pomysłu do realizacji upłynęły prawie trzy miesiące. Każdy miał swoją rolę — jedni kopali, inni dowozili materiały, kolejni układali kostkę brukową lub zbierali środki finansowe. Pieniądze na tę inicjatywę szybko napływały nie tylko od mieszkańców Janczun, ale także od ofiarodawców z sąsiednich miejscowości. Wielu powtarzało słowa: „Na Boże dzieło zawsze znajdują się pieniądze”.

Nowy krzyż, wykonany z metalu, ozdobiony różami oraz figurą Chrystusa z brązu, stanął na solidnym placu wyłożonym kostką. Obok niego ustawiono betonową figurę Matki Bożej oraz okazałą, 200-kilogramową wagę, również ozdobioną różami. Całość tworzy piękne, symboliczne miejsce modlitwy.

WYŚWIĘCENIE NOWEGO KRZYŻA

Nowy krzyż w Janczunach wyświęcono w dniu 17 listopa-

da. Mimo chłodnego dnia, pod krzyżem zgromadziło się wielu mieszkańców. Uroczystości poświęcenia przewodniczył proboszcz Józef Aszkiełowicz, a swoją obecnością zaszczytili ją również Rycerze Jana Pawła II z chorągwi w Butrymańcach.

Mieszkańcy patrzyli na nowy krzyż, z którego „wypływały” róże i cieszyli się sercem, widząc błogosławieństwo spływające na wieś oraz wszystkich czczących Krzyż Zbawienia.

We wsi Janczuny znajdują się także inne symbole wiary. W parku, posadzonym jeszcze w czasach radzieckich, stoi kaplica z figurą Matki Bożej Fatimskiej, wzniesiona pod koniec lat 90. Obok niej, na skrzyżowaniu dróg, mieszkańcy ustawili w 2021 r. figurę Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus i orędziem w ręku. Na cokole widnieją słowa: „Zachować na przyszłe pokolenia!”.

Co ważne, wszystkie te obiekty znajdują się wzdłuż głównej drogi łączącej Białoruś, Litwę i Polskę. Każdy przejeżdżający przez Janczuny — czy to chrześcijanin, czy niewierzący — mimowolnie staje się świadkiem tej wiary i spływających z niej łask.

Nowy krzyż w Janczunach wyświęcono w dniu 17 listopada

Korzystajmy z Miłosierdzia Bożego, dopóki mamy czas. Nie wstydzmy się Krzyża i Chrystusa. Nie bójmy się różańca, twierdząc, że „nie ma czasu na modlitwę, na stawianie krzyży, na chodzenie do kościoła”. Czas i środki, które posiadamy, dał nam Chrystus. Chwała Panu za Jego dzieła!

Inf. i fot. Irena Godlijewska

Mimo chłodnego dnia, pod krzyżem zgromadziło się wielu mieszkańców

W grudniu pilnuj swoich drzewek przed zającami czy... psami!

Aleksander Borowik

Wrażliwe krzewy i młode drzewka trzeba osłonić przed mrozem i szkodnikami... wszelkiej maści.

ZABEZPIECZYĆ PRZED ZAJĄCAMI...

Zimą pnie młodych drzewek (zwłaszcza na działkach w bliskości lasu) mogą poobgryzać leśne zwierzęta — zające, sarny czy nawet jelenie! Należy je więc odpowiednio zabezpieczyć. Użyć do tego można np. specjalnych osłon wokół pni, które można kupić w sklepie ogrodniczym.

Jednej zimy przecierałem oczy ze zdumienia, kiedy „znikł” mi młody sad. To była sprawka zająców, które wykorzystały wysoki śnieg jak „małyse” trampolinę i ścięły drzewka.

...CZY ZDOBYWAĆ „REKORDY”!

A drugiej zimy świństwo spłatał mój 70-kilogramowy bernardyn Cent, który zasmakował w owocowych drzewkach! Co prawda łąciaty bydlak jednocześnie zrobił mi i... przysługę.

Biedny, okaleczony sad z tego stresu rekordowo zaowocował. I teraz w Księdze Rekordów Litwy jest nasza, awiżeńska — najniżej owocująca wiśnia (0,82 m), najniżej owocująca czereśnia (0,83 m) i najniżej owocująca jabłoń (1,20 m).

Tak więc kto nie chce mieć przykrych niespodzianek z lasu, to niech chroni swój sad. Przede wszystkim trzeba zabezpieczyć korę drzew białą agrowłókniną czy okryciami z gałęzi świerkowych. A kto chce pobić moje niechciane rekordy, to niech... nic nie robi. Zające czy sarny, ba — nawet łosie, mogą nocą zawitać i zafundować darmowy

W grudniowym ogrodzie czy sadzie jest jeszcze coś do roboty? Oczywiście! Choć rośliny odpoczywają po pracowitym sezonie, niezbędne prace w tym miesiącu to zabezpieczenie drzewek i zrobienie świątecznych karmników!

dypłom ze „swoim osiągnięciem”, którym będziecie się mogli pochwalić przed gośćmi.

BIELIĆ, PODLEWAĆ, DOKARMIAC

Tak, tak. Można już teraz przeprowadzić dodatkowy zabieg ochrony roślin, jakim jest bieleńie pni drzew owocowych. Robi się to zwykle w drugiej połowie grudnia lub w styczniu, choć gdy szykują się większe mrozy, pobielić pnie drzew można już na początku grudnia.

— Ja od zawsze to robię, bo chcę, żeby mój sad jak najdłużej mnie cieszył owocami — mówi 70-letni Leon z podwileńskich Dauksz, — bo kora niezabezpieczonych drzewek jest bardziej narażona na różnice temperatury i na przemarzanie.

Drzewa iglaste, liściaste, a zwłaszcza krzewy ozdobne trzeba... podlewać, aby lepiej zniosły mroźną pogodę. Ale — uwaga! Podlewanie zimą wymagają wyłącznie rośliny zimozielone, które nie zamierają tak jak rośliny tracące liście na zimę. Kiedy je podlewać? Zwykle wystarczy co dwa tygodnie. I w czasie odwilży! Woda dodatkowo ochroni glebę przed zimowymi mrozami.

Do prac ogrodnich w grudniu zaliczyć też można opiekę nad zimującymi ptakami. Warto zadbać o karmnik dla nich. To przyjemny dla oka widok, ale i odpowiedzialność. Ptaki, przyzwyczajone do darmowej stółki, będą każdego dnia wyczekiwały na garść ziaren, czy skórkę słonki. Nie zawieźmy więc ich swoją nieregularną dobrocią!

19.>>

Zimą pnie młodych drzewek (zwłaszcza na działkach w bliskości lasu) mogą poobgryzać leśne zwierzęta — zające, sarny, czy jelenie. Fot. Freepik.com

18.>>

ŚNIADANIE RAZEM Z SIKORKAMI!

Dokarmiajcie ptaki, szczególnie gdy temperatury mocno spadają i utrzymuje się gruba warstwa śniegu. Karmnik można zrobić samemu. Najlepszym pomysłem będzie karmnik drewniany. Tylko pamiętajcie, aby przed jego zawieszeniem w ogrodzie czy sadzie, zadbać o odpowiednią jego impregnację.

Ale najprzyjemniejszy jest widok karmnika dla „kurek” pod samym kuchennym oknem! Tylko trzeba powoli je przyzwyczajać do swego sąsiedztwa. Nie machajcie więc gwałtownie po drugiej stronie okna nad talerzami tymi swoimi sztuczkami!

Można także kupić gotowy karmnik. Wybór jest dosłownie — do wyboru, do koloru! W kształcie muchomorka czy żółędzia, z siateczką na ziarno za ok. 10 euro lub tradycyjnego domku, ale już za 29,99 euro!

SÓL I ODŚNIEŻANIE

Pamiętajcie, że nie wolno posypywać chodników, ścieżek czy schodów zwykłą solą. Wnika ona do gleby i szkodzi roślinom ogrodowym. Do usuwania lodu ze ścieżek czy chodników lepiej używać piasku lub specjalnych płatków chlorku magnezu. To bezpieczny środek do likwidowania zmarzniętego śniegu i lodu z różnego rodzaju nawierzchni, np. kostki brukowej. W przeciwieństwie do zwykłej soli jest bezpieczny dla środowiska.

Ważne zadanie, które czeka w grudniu, to odśnieżanie i odladzanie przydomowego obejścia. Pamiętajcie, że odśnieżanie chodnika przed domem i usuwanie lodu, w tym sopli z dachu, to wasz prawny obowiązek jako właściciela domu jednorodzinnego lub spółdzielni mieszkaniowej.

Zagrożenie z powodu śniegu czy lodu grozi wysoką grzywną — do 600 euro! Dlatego — jeżeli mieszkańcy nie mogą sami usunąć tego niebezpieczeństwa, niech uprzedzą o tym władze samorządowe.

Karmnik można zrobić samemu. Najlepszym pomysłem będzie karmnik drewniany Fot. Freepik.com

CHOĆ KRÓTKI DZIEŃ...

...i niskie temperatury nie zachęcają do wizyt w sadzie czy ogrodzie, to rośliny warto zabezpieczyć, aby miały jak najlepsze warunki do przetrwania zimy. Upewnijcie się, że osłoniście

swoje „gospodarstwo” przed mrozem i opadami i pilnujcie, aby padający śnieg nie połamał wrażliwych krzewów i drzewek. Zimowy biały ogród wygląda bajkowo — zachęca więc do spacerów i podziwiania piękna przyrody, nawet o tej porze roku! ■

Grudniowe porzekadła

Grudniowe przysłowia — skąd się wzięły? Przysłowia o grudniu, podobnie jak te dotyczące innych miesięcy, bardzo często odnoszą się do pogody. Nie brak tu także nawiązań do świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się końca roku. Grudniowe przysłowia nie powstały tak zupełnie przypadkiem. Miesiąc grudzień, który dla wielu z nas oznacza przede wszystkim czas świąteczny, jak się okazuje był swego czasu również inspiracją dla wielu poetów, a także językoznawców. To właśnie w grudniu powstało bardzo wiele przysłów, powiedzonek i aforyzmów, których niestety pamiętamy coraz mniej...

- Grudzień z grzmotami, rok z wiatrami.
- Mroźny grudzień, wiele śniegu, żyzny roczek będzie w biegu.
- Suchy grudzień stoi za to, że sucha wiosna i suche lato.
- Czwarty grudzień jaki, cały grudzień taki, piąty grudzień — stycznia czy ni znaki, szósty grudzień luty przepowiada, siódmy nam o marcu gada.
- Grudzień zimny, śniegiem pokryty, daje rok w zboże obfity.
- Im więcej w grudniu pogody, tym więcej wiosną wody.
- Jeśli w grudniu często dmucha, to w marcu wciąż plucha.
- Grudzień to miesiąc zawiły, czasem srogi, czasem miły.
- Czym w grudniu większy mróz, tym do worka zboże bardziej włóż.
- Gdy na Tomasza pogoda, styczeń silne wiatry poda.
- Jaka pogoda w Szczepana panuje, taka na luty nam szykuje.
- Na Adama i Ewy dobre bydło i plewy.
- Jak w Wigilię z dachu ciecze, zima długo się powlecze.
- W dzień Adama i Ewy daruj bliźnich gniewy.
- W dzień św. Szczepana rzucają owsem w kapłana.
- Jak przymrozi na Szczepana, będzie wiosna od Damiana.

12 lat pracy nad książką o ojcu. Prezentacja książki „Stefan Szajdak – utwory zebrane”

13 listopada w Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej odbyła się prezentacja książki (jeszcze pachnącej drukiem) poświęconej Stefanowi Szajdakowi – współzałożycielowi Grupy Poetyckiej „Wołyń”.

Wprowadzenia o poecie autentycie dokonał Piotr Maroński, prowadzący od lat spotkania Salonu Dobrej Książki. „W Cytadeli Warszawskiej – powiedział prowadzący – mam przyjemność reprezentować Muzeum Niepodległości w Warszawie. Znajdujemy się obecnie w X Pawilonie Cytadeli Warszawskiej, który jest oddziałem naszego muzeum. Organizujemy tu spotkania cykliczne w ramach Salonu Dobrej Książki od lat kilku. Takich spotkań odbyło się już ponad 100. Witam Państwa w imieniu dyirekcji na kolejnym spotkaniu, w ramach którego będziemy dziś rozmawiać o książce wydanej w 2024 r. pt. »Stefan Szajdak – utwory zebrane. Poeta Autentysta, współzałożyciel Grupy Poetyckiej „Wołyń”«. A książkę tę opracował i przygotował w całości prof. Lech Wojciech Szajdak”.

PODWÓJNA ROCZNICA

Autor zbierał i opracowywał teksty swojego ojca przez 12 lat podczas kwerend w bibliotekach i archiwach polskich, ukraińskich i rosyjskich.

„Jego książka jest dwójako niezwykła – kontynuował Piotr Maroński. – Wydana bowiem została w 20. rocznicę śmierci Stefana Szajdaka i 80. rocznicę bitwy pod Monte Cassino, w której uczestniczył jej bohater. Książka licząca 402 strony prezentuje sylwetkę bohatera, opisując życiorys poety, z uwzględnieniem licznych perypetii i przygód jego pięknego i bogatego życia składającego się z wielu wątków. Ale o tym wszystkim lepiej opowie nam sam autor. Książka zawiera spuściznę literacką (poezja, proza) Stefana Szajdaka pochodzącą z okresu przedwojennego i powojennego. Są w niej zawarte także fragmenty recenzji jego autorstwa. Z jego bogatego i różnorodnego dorobku wymienić można także artykuły naukowe i popularnonaukowe do cza-

Wprowadzenia o poecie autentycie dokonał Piotr Maroński (z prawej) – obok autor książki prof. Lech W. Szajdak

sopism, czy wreszcie rozdziały do książek naukowych, w tym do pozycji odnoszącej się do filmu jako skutecznej formy dydaktycznej oraz zebrane przez niego pieśni ludowe spod Kępna. Ponadto książka zawiera recenzje omawiające twórczość Stefana Szajdaka (...). Jakiś czas temu wydaliśmy w Muzeum Niepodległości książkę »Grupa Poetycka „Wołyń” – geneza, przedstawiciele, wiersze” autorstwa

również prof. Lecha W. Szajdaka liczącą 540 stron. Nie można też pominąć wersji edytorskiej książki. Wydana została w twardej okładce z kapitałką. Zdjęcia i dokumenty zawarte w środku są dobrej jakości, co ma bardzo duże znaczenie dla mnie jako bibliotekarza. Na uwagę zasługują także staranność edytorska plus zdjęcia i sam ich wybór”.

21.>>

■ Autor książki opowiada o swoim ojcu i Grupie Poetyckiej „Wołyń”

20.>>>

SŁOWO AUTORA

O pracy nad nową książką poświęconą ojcu opowiadał następnie prof. Lech Wojciech Szajdak. Swoje wystąpienie rozpoczął od deklamacji jego wiersza zatytułowanego „Poezja”.

Następnie zwrócił się do zebranych: „Słowami tego wiersza, autorstwa mego ojca, pozwoliłem sobie wszystkich Państwa powitać. Z rokiem wydania książki łączy się dwie daty związane z osobą Stefana Szajdaka — 20. rocznica śmierci mego ojca oraz 80. rocznica bitwy pod Monte Cassino, w której uczestniczył. Z uwagi na fakt, że życiorys ojca przeplata się z jego twórczością, pozwolę sobie najpierw przedstawić jego biografię. Ojciec urodził się w 1910 r. pod Ostrzeszowem w południowej Wielkopolsce. W 1932 r. ukończył Seminarium Nauczycielskie, także w Ostrzeszowie i przez 2 lata pracował jako nauczyciel w szkole podstawowej w Kępnie oraz w Ostrzeszowie. W tym czasie spotkał Stanisława Czernika, twórcę polskiego autentyzmu, z którym się zaprzyjaźnił. Następnie, w 1934 r., przeprowadził się na Wołyń. Najpierw zamieszkał w Łucku, później w Równym a następnie w Kiwercach. Tam, na Wołyniu, Stefan Szajdak współtworzył Grupę Poetycką »Wołyń« i podjął studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim”.

Z chwilą wejścia Armii Czerwonej na Wołyń został aresztowany i zesłany na Syberię, gdzie spędził dwa lata w ciężkim obozie pracy.

„Los się jednak do niego uśmiechnął i w 1942 r. udało mu się stamtąd wyjść z całą grupą Polaków dzięki gen. Władysławowi Andersowi. Z uwolnionymi rodakami dotarł do Iranu i stał się żołnierzem gen. Andersa. Przezierając wiele krajów wspólnie z innymi Polakami dostał się do Egiptu i dalej pod Monte Cassino, już w ramach II Korpusu Polskiego składzie brytyjskiej 8 Armii. Stefan Szajdak brał udział w bitwie pod Monte Cassino, Bolonią oraz Ankoną. Po II wojnie światowej przez jakiś czas był studentem na Cam-

bridge. Do Polski powrócił w roku 1947. Osiadł w Środzie Wielkopolskiej. Początkowo podjął pracę nauczyciela w tamtejszej szkole podstawowej. Następnie władze oświatowe zdecydowały się na powierzenie mu funkcji organizatora Biblioteki Pedagogicznej dla nauczycieli. Zmarł w 2004 r. w wieku 93 lat i pochowany został na średzkim cmentarzu. Jego życie jest typowe dla innych tzw. polskich dróg, które charakteryzowały się tym, że nigdy nie były drogami prostymi, a koloryt je otaczający nigdy nie był ani skrajnie biały, ani skrajnie czarny i miał wiele odcieni szarości” — reasumował autor książki.

Spotkanie ilustrowane było licznymi slajdami ukazującymi ważniejsze wydarzenia z życia Stefana Szajdaka i jego twórczości literackiej — poety autentysty i współzałożyciela Grupy Poetyckiej »Wołyń”. Archiwalne zdjęcia pochodziły ze zbiorów syna poety prof. Lecha W. Szajdaka. Książkę uzupełniają liczne barwne linoryty autorstwa Jerzego Jankowskiego odnoszące się do poszczególnych wierszy poety oraz wiersze innych poetów dedykowane Stefa-

■ Stefan Szajdak. Utwory Zebrane

nowi Szajdakowi. Ponadto w książce zawarto biogramy tłumaczy na język ukraiński i rumuński utworów S. Szajdaka.

Leszek Wątróbski
Fot. autor

■ Podpisywanie książki przez jej autora prof. Lecha W. Szajdaka

Międzynarodowa konferencja naukowa dla wszystkich pasjonatów historii

Justyna Giedrojć

W dniach 5-6 grudnia w Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich odbędzie się, poświęcona 230. rocznicy powstania kościuszkowskiego, XXIII międzynarodowa konferencja naukowa „Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku: między lojalnością a (nie)posłuszeństwem”. W konferencji udział weźmie 23 naukowców z Polski, Litwy i Łotwy.

Ambasada RP w Wilnie jest partnerem konferencji. W imieniu ambasady krótkie przemówienie wygłosi Dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie Piotr Drobnik.

— Udział w konferencji mogą wziąć wszyscy miłośnicy historii, wcześniejsza rejestracja nie jest wymagana. Konferencja odbędzie się w języku litewskim i polskim z tłumaczeniem symultanicznym. Uczestników konferencji zaprosimy też do zwiedzania wystawy w Pałacu Władców. Otwarcie konferencji jest o godz. 10:00 — zapowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Ramunė Šmigelskytė-Stukienė, współorganizatorka konferencji, zastępczyni dyrektora generalnego ds. kultury i nauki Muzeum Narodowego Pałacu Władców WKL.

AKTUALNY TEMAT

Zaznacza, że temat międzynarodowej konferencji jest bardzo interesujący i aktualny.

— Lojalność oraz postawa człowieka w okresie decydujących wydarzeń. Takim właśnie okresem był XVIII wiek, ze wszystkimi rozbiorami, przemocą, przełomami. Wiele uwagi poświęcimy 230. rocznicy powstania Tadeusza Kościuszki, którą obchodzimy w tym roku. Cieszymy się niezmiernie, że w wydarzeniu udział wezmą naukowcy z Polski, Litwy, Łotwy. Z odczytem wystąpi m.in. dr hab. Andrei Maciuk z Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, białoruski naukowiec, przedstawiciel opozycji, który obecnie pracuje w Warszawie — wyjaśnia dr Ramunė Šmigelskytė-Stukienė.

SPOJRZENIE NA OPÓR CYWILNY Z NOWEJ PERSPEKTYWY

Organizatorzy konferencji podkreślają, że celem upamiętnienia 230. rocznicy powstania 1794 roku w Rzeczypospolitej Obojga Narodów jest spojrzenie na opór cywilny z nowej perspektywy i omówienie, jak społeczeństwo Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVIII w. postrzegało lojalność, uległość i nieposłuszeństwo. Uczestnicy konferencji z Litwy, Polski i Ło-

W dniach 5-6 grudnia w Muzeum Narodowym Pałacu Wielkich Książąt Litewskich odbędzie się, poświęcona 230. rocznicy powstania kościuszkowskiego, XXIII międzynarodowa konferencja naukowa „Wielkie Księstwo Litewskie w XVIII wieku: między lojalnością a (nie)posłuszeństwem”.

twy zaprezentują najnowsze badania dotyczące nieposłuszeństwa obywatelskiego, wolności jednostki i problemów porządku społecznego, omówią, jak głębokie było posłuszeństwo rasowe, służbowe, zawodowe, religijne, rodzinne i jakie formy wyrazu przybierał sprzeciw wobec władcy (pana, pracodawcy itp.), władzy i woli pana.

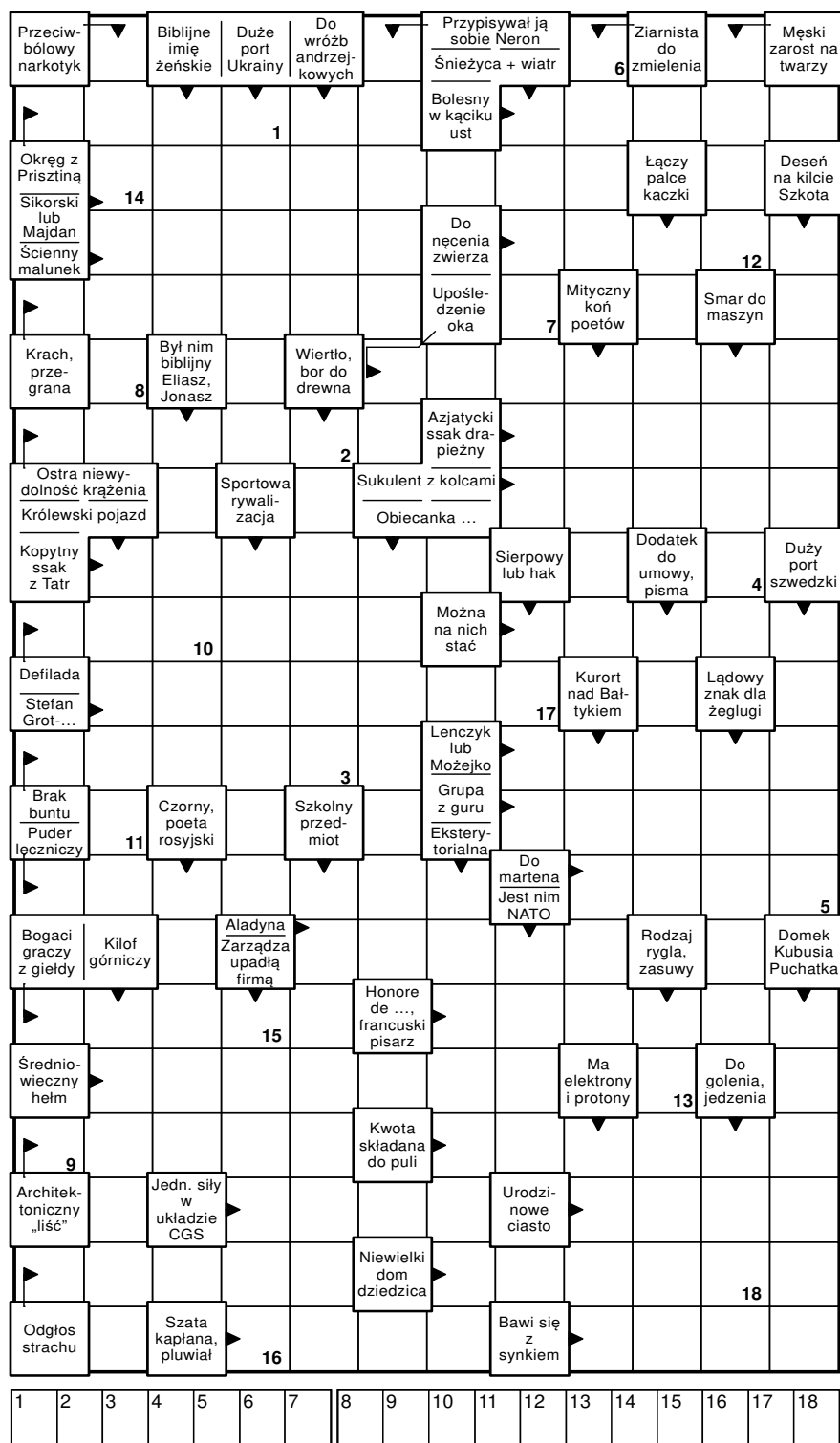
Szczególna uwaga zostanie poświęcona osobowości Tadeusza Kościuszki, jego oporowi wobec potęgi obcych agresorów, powstaniu w roku 1794. Prelegenci spróbują wyjaśnić, jak wydarzenia na Litwie oraz głoszone przez filozofów oświeceniowych prawo do buntu odbiło się w ówczesnej opinii publicznej.

Organizatorami wydarzenia są: Muzeum Narodowe Pałac Władców Wielkiego Księstwa Litewskiego, Instytut Historii Litwy. Partner konferencji — Ambasada RP w RL.

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 3-4 GRUDNIA

Poziomo: KODEKS - IDAHO - PODATEK - WIZYTA - SMERF - SATELITA - SMYK - GAWRON - PŁUCO - NOSEK - MOŚCICKI - KLUCZ - ANION - RAKIETKA - LAKIER - KWAS - WACŁAWA - KADRA - LOKAL - KURATORSTWO - ATOMÓWKA - BUGS - LANG - BEMOL - IBERIA - TEZA - TEAM - SABAT - KRASKA

Pionowo: KOPISTA - OKRASA - KAMERA - DOZA - WIŚLAK - DRUT - EDYTOR - CUKIER - ROBOTA - KATE - OBICIE - AMULET - STALIN - CZERW - STÓG - OWSIAK - MIKST - PNIĄK - CLARK - MASŁO - NAKŁO - SALETA - RACE - MUSLI - WAKAT - ARES - ROYCE - OBAWA - WINIAK - TORF - KOKON - SALDO - GAMA

Hasło: Album filatelisty

Uśmiechnij się!

Dwóch psychologów stoi na przystanku tramwajowym, ale rozmowa jakoś im się nie klei.

– O, jedźcie siódemka – mówi w pewnej chwili jeden.

– Chcesz o tym porozmawiać?

Na randce dziewczyna do chłopaka:

– Opowiedz mi o tym wypadku?

– O jakim wypadku?

– No chyba nie powiesz mi, że masz taką twarz od urodzenia?

Na środku oceanu dryfuje tratwa.

Siedzi na niej wycieńczony rozbitek.

W pewnym momencie na horyzoncie pojawia się kuter rybacki. Statek pod pływa do tratwy, rybacy rzucają rozbitekowi linę.

– Dokąd płyniecie? – pyta rozbitek.

– Do Hongkongu.

Rozbitek puszcza linę i mówi:

– Sorry chłopaki, ale to mi nie po drodze.

Przed amerykańskim sądem

toczy się rozprawa. Sędzia odczytuje wyrok:

– Skazuję oskarżonego na łączną karę 130 lat pozbawienia wolności.

Oskarżony zaczyna histerycznie płakać. Sędzia na to:

– Proszę się nie martwić. Nie jesteśmy biurokratami. Odsiedzi pan tyle, ile będzie pan mógł.

– Chodzą plotki, że listonosz miał romans ze wszystkimi kobietami z tego bloku, z wyjątkiem jednej – mówi mąż do żony.

– Założę się, że nie zapukał do tej brzydkiej Kowalskiej z drugiego piętra...

Spotykają się dwaj koledzy. Pierwszy z nich zagaduje:

– Wyglądasz na wypoczętego i zadowolonego z życia. Jesteś na urlopie?

– Ja nie, ale mój szef tak...

Rozmawiają dwie koleżanki:

– O, widzę, że ci się przytyło.

– Skądże, schudłam ostatnio. Dwa miesiące temu wyglądałam jak ty teraz.

Smętkofonia

**KONCERT
DLA MELOMALUSZKÓW
ZIMOWE
DZWONECZKI**

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Stowarzyszenie
„WSPÓLNOTA POLSKA”

PROJEKT FINANSOWANY PRZEZ MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH
RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ W KONKURSIE „POLONIA I POLACY
ZA GRANICĄ 2024 – WYDARZENIA I INICJATYWY POŁONIJNE”.

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE
14 GRUDNIA 2024 R., GODZ. 10:00; 11:15

**GŁOSY
NOWEJ ERY**

12 XII 2024 // 19:00
DOM KULTURY POLSKIEJ
W WILNIE

AGATA GRIŠKEVIČ
BARTEK URBANOWICZ
DANIEL PIECZURO
JUSTINA STANKEVIČ
JOANNA ZAWALSKA
KUBA ZABORSKI
SOFIJA PLISKO
RUSLAN KOSTIUKOV
VITALIJ VALENTINOVICH

REŻYSER:
MAESTRO ZBIGNIEW LEWICKI

KONFERANSJER:
EDGAR KRIVELIS

WSTĘP ZA ZAPROSZENIAMI. ZAPROSZENIA
DO ODBIORU W DED (POKOJ) 401 I II B RECEPCJA

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy
za granicą 2024 – wydarzenia i inicjatywy polonijne”.

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu.

Tel. +370 606 01 125

W okręgu wileńskim poszukuję do zakupu budynku przemysłowego (magazyn, farma itp.), może być opuszczony lub częściowo zrujnowany. Proszę proponować różne opcje.

Telefon: +370 674 82 441.

Kupujemy ziemię (opuszczone i zarośnięte lasem, krzakami). Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie. Tel. +370 692 88 088

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – gro-

bowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace.

www.gravas.lt,

Vilnius, tel. +370 670 06 868

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

POZNAJMY SIĘ

Kawaler, 48 lat, pozna kobietę do stałego związku. Tel. 0048 509 758 058

PRACA

Zatrudnimy opiekunkę do osób starszych, do pracy w opiece. Tylko starsze kobiety, ze znajomością języka niemieckiego. Chętnie z doświadczeniem. Whatsapp 004917655308892

MB „ALTDENT”
Klinika L. i A. Tretjakowów
• Leczenie • Implantowanie • Protezowanie
(na raty od 3 do 36 mies.) • Higiena jamy ustnej • Wybielanie zębów • Ortodonta.
Periodontolog. Endodontolog.
Panoramyczne zdjęcie zębów.
Współpracujemy z kasą chorych.
Ul. Parko 55-1, Vilnius, tel.: 0 (5) 248 5793,
+370 687 17 760 (godz. 8-17). www.altdent.lt

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

+370 685 040 80

Rozmiary:

1. 7,82 m²
2. 63,8 m²
3. 127,6 m²

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi (w tym porady prawne, przygotowanie pozwów sądowych, skarg i innych dokumentów procesowych, jak również reprezentowanie interesantów w archiwach i sądach) udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (**Naugarduko**) **76. Pokój Nr. 211.**

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. **(+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.**

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE **8 676 41155**

Drogo skupujemy samochody w różnym stanie. Załatwiamy dokumenty, płacimy na miejscu, transportujemy.

+370 607 08 659

um
UTENOS MĖSA

SKUPUJEMY BYDŁO
+370 620 33544

TOWARY ELEKTRONICZNE:

- Anteny •Odbiorniki
- Sygnalizacji •Pulpity
- Narzędzia •Przewody
- Głośniki dźwiękowe
- Akumulatory

www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierogi z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

7.05 „Eliasz i Pistulka” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 Klasztorne smaki Remigiusza Frączki
8.20 Ukryte skarby
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 „Eliasz i Pistulka” film anim.
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Korona królów”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.30 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest grane
14.20 „Szlak snów” film dok.
15.10 Jesteśmy stąd
15.25 „Astronarium”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Eliasz i Pistulka” film anim.
17.15 Raport naukowy
17.50 S. „Janosik”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Ukryte skarby
22.35 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.05 S. „Paradoks”
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Z Historią na Ty
00.45 S. „Janosik”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznanne”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.15** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Euroliga przez LRT
19.45 Eurolygos krepšinio turnyras. „Žalgiris” – „Anadolu Efes”
21.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
22.00 Wieczorem z Audrium Giršad
23.00 S. „ Fargo”
23.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
00.00 S. „Anthony Bourdain. Części nieznanne”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla

mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję. Rūta
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Cenny ładunek” thriller
00.20 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Węć gdzie dalej?
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litwa przemawia
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 S. dok. „Sztuka przestrzeni”
13.00 Oto kino
13.30 Tacy oni byli...
13.40 Koncert
15.05 Muzyczna podróż z Ars Lituanica Trio
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 „Parku Europejskiego. Początek” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.33 „Costa Brava, Liban” dramat
23.15 Euromaxx
23.30 Notatki przyrodnika

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 „Show dobre go wieczoru”
8.00 TV pomoc

10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.00 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Gliny”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Adrenalin” film fab.
00.15 S. „Rezydenci”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Operacja terror” thriller
22.50 „Hanna” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Szlaki partyzanckie
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Realna mistyka”

10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.35 S. „Główna wskazówka”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Magazy nowe wojny”
10.00 „Optymistyczne przedstawienie #IšNamų”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Przetrawianie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów. Rzeźby”
21.00 „Liga niezwykłych dzentelmenów” film fab.
23.15 S. „Nieumarli”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 „Bądź ze mną”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”

10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Pożar Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniani”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Departament Dochodzeń Kryminalnych”
19.00 S. „Pożar Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Tatort. Underdogs. Odważna mała Lisa”
22.55 „Morderstwa w Midsomer”
00.50 S. „Praktykantka”

06.05 S. „Dziedzictwo”
06.55 Info Poranek
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.30 „Dobre historie”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 Agrobiznes
13.35 „Magazyn Rolniczy”
14.00 „Mieszkańcy skandynawskich wód” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.05 „Sprawa dla reportera”
00.05 „Mieszkańcy skandynawskich wód” film dok.

07.10 „Muzyczne poranki”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Podróż z historią”
09.05 „Video Art”
09.40 „Którędy po sztukę”
10.05 S. „Noce i dzień”
11.25 „Nie ma róży bez ognia” komedia
13.15 „Reżyserzy”
14.05 „Poczet świętów polskich”
14.45 „Świat myśli” film dok.
16.05 „Wróżby kumaka” dramat
17.55 S. „Noce i dzień”
19.00 Którędy po sztukę
19.10 „Reportaż o sztuce”
19.50 „Wszystkie role Stanisława Barei” film dok.
21.00 Hala odlotów
22.05 „Wojna światów” film science fiction
23.40 S. „Matylda”

07.00 „Panorama”
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Górna półka smaku”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Kierunek Zachód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „O mnie się nie martw”
15.05 „Studio w kontakcie”

15.50 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
16.05 S. „Maurycy i Hawranek”
16.15 S. anim. „Fortele Jonatana Koota”
16.30 „Program informacyjny”
17.00 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Zakochaj się w Polsce”
19.45 „Panorama”
20.10 „W obiektywie Polonii”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.20 S. „Pitbull”
23.15 „Polonia 24”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Wojownicy czasu”
08.30 „Fake czy historia?”
09.15 S. „Stulecie Winnych”
10.00 „W kotle historii”
10.25 „Historia Polski”
10.50 „Polskie Paroki Narodowe”
11.15 „Był taki dzień”
11.20 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.40 „Filmoteka Małopolska”
12.40 „Światło i szkło”
12.55 „Przypadek Polski”
13.15 S. „Tygrysy Europy”
14.05 „Wszystkie kolory świata”
15.50 „Daremną misją”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Być dla Polski, być dla Polaków”
17.25 „Sensacje XX wieku”
18.10 „Tunka”
19.10 „Flesz historii”
19.25 „Najmłodsza agentka”

19.50 S. „Czas honoru”
20.40 „I był sobie wieżowiec”
21.20 „Aleksander Czyżewski”
22.05 „Motylem jestem czyli romans 40latka”
23.35 „Milicyjny PRL”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuario polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzną
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Cierpliwa ufność
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07.50 Muzyczne chwile
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Muzyczne chwile
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
10.50 Mateczniki Polskości
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone

12.25 Myśląc Ojczyzną
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z konferencji „Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki”
13.50 Promień z Fatimy
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Ma się rozumieć
15.40 Cudowna Pani w bukowski obrazie
16.00 Konferencja prasowa Prezesa NBP Adama Glapińskiego
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Akademia prolife
20.30 Przyjaciele i bohaterowie
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Na pallotyńskim wzgórzu

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy staroci: renowacje
22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.05 „Gdzie jesteś Święty Mikołaju?” film fab.
7.45 Wesoła kuchnia Ani i Fabiana
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Z Andrussem po Galicji
8.55 Polonia 24
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.15 Superkowe ABC
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Komisarz Alex”
13.00 Info Wilno
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Do śmiechu!
14.20 „Chocim 1621” film dok.
15.10 Strona po stronie
15.25 Stacja Arktyka
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.05 „Gdzie jesteś Święty Mikołaju?” film fab.
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.45 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Przepraszam, czy tu biją?” dramat
22.45 Imbir i Cytryna
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
00.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Unia kulinarna

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej

6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Uroczystość „Niepodległości” terminu LNG w Kłajpedzie
13.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Władcy pierścieni
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.30 Złoty umysł.
22.45 „Lincoln” dramat
01.10 „Elektra” film akcji.

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwa- we kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”

15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Bad Boys for Life” komedia
23.35 „Deja Vu” film fab.

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Legendy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Wieczorem z Audrium Giržad”
8.30 Niedzielne przemyślenia
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „Parku Europejskiego. Początek” film dok.
13.00 „Litwin w sercu”
14.00 Kocham Litwę
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Wilno nie zostało zapomniane
17.15 Puchar Świata w Biathlonie
18.45 Sportowe chwile z LRT
19.00 Dzień Kultury
19.30 Łyżwiarstwo figurowe. „Finał nagrody głównej”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Uważaj mamo” dramat
23.00 „Jonas Žemaitis Vytautas. Ostatnie życzenie” film dok.
23.30 „Żyj tak czysto, jak to możliwe”

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 S. „Gliny”
8.00 „TV pomoc”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”

14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
 16. 30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
17.55 Talenty grillowania LIDL
18.30 TV3 wiadomości
19.30 Koncert
23.00 Świeże pomysły z LIDL
23.02 „Cudowny chłopak” dramat
01.25 „Zielona mila” dramat

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „Księżniczka Yakuzy” thriller
23.10 „Operacja terror” thriller

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Życie w biznesie
10.00 Formuła zdrowia
10.30 Pyszne życie
11.00 Przewodnik po długowieczności
11.30 Litewskie muzea
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką

17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 Godzina TV wolność

5.40 S. „Główna wskazówka”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Optymistyczne przedstawienie #IšNamų”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Przetwarzanie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Gliny”
21.00 „Stretch” dramat
22.55 „8 części prawdy” dramat
00.25 „Poza prawem” film fab.

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Dziki”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Pożar Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Departament Dochodzeń Kryminalnych”
19.00 S. „Pożar Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Cichy świadek”
23.15 „Van Der Valka II”
01.10 „Tatort. Underdogs. Odważna mała Lisa”

06.05 „Dziedzictwo”
07.55 „Info Poranek”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.30 „Agape Bliśko Ciebie”
09.00 S. „Akacja 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Okrasa łamie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.50 „Loara dzika kraina” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Skoki Narciarskie”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Komisarz Alex”
23.05 „Raport specjalny”
00.00 „Wyjście awaryjne” komedia

07.10 „Muzyczne poranki”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróże z historią”
09.10 „Wędrowiec Polski”
09.40 „Wydarzenie aktualne”
10.05 S. „Noce i dni”
11.10 „Jezioro Bodeńskie” dramat
12.45 „Zaczarowany Kot. Konstanty Ildefons Gałczyński” film dok.
12.55 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.35 „Prawdziwie magiczny sklep” film TVP
15.10 „Katarynka”
15.50 „Przygoda Stasia” film TVP
16.45 „Warzywa i owoce” film krótkometrażowy
17.25 „Gwiazdy estrady”
18.25 „Rozrywka Retro”
19.25 „Poczet świętów polskich”
20.00 „Reżyserzy”
21.00 „W upalną noc” film kryminalny
23.05 Hala odlotów
00.00 S. „Dom pod Dwoma Orłami”

07.00 „Panorama”
07.35 „Zakochaj się w Polsce”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „W obiektywie Polonii”
12.30 „Wszystko przed nami”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „M jak miłość”
15.05 „Polonia 24”
15.45 S. anim. „Marceli Szpak dziwi się światu”
15.55 „Dziwne przygody Koziołka Matołka”

16.05 „Baśnie i bajki polskie” film anim.
16.30 „Program informacyjny”
17.00 „Szansa na sukces”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Stacja Innowacja”
19.30 „Całkiem niezła historia”
19.45 „Panorama”
20.10 „Ola Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.20 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Alternatywy 4”
00.10 Panorama

08.10 „Był taki dzień”
08.15 „Flesz historii”
08.30 „Spór o historię”
09.00 „Czas honoru”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Tunika” film dok.
11.10 „Najważniejsze miejsce na świecie...” film dok.
11.35 „Encyklopedia II wojny światowej”
12.00 „Aleksander Czyżewski. Słońcem urzeczony” film dok.
12.45 „Fake czy historia?”
13.30 „Tygrysy Europy”
14.20 „Kultowe zabytki”
15.15 „Nieznane twarze historii”
14.50 „I był sobie wieżowiec” film dok.
16.35 „Korona królów”
17.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
17.05 „Mokra 1939” film dok.
17.35 „Sensacje XX wieku”
18.20 „Tadeusz Romer. Misja niemożliwa” film dok.

19.20 „Wojownicy czasu”
19.50 „Czas honoru”
20.35 „Gaz ziemny w Polsce” serial dok.
20.55 „Wtórnik” film dok.
21.55 „Aktion Reinhardt” film dok.
22.45 „Historia w postaciach zapisana”
23.25 „Kret” film fab.

00.55 Słowo życia
01.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Przyjaciele i bohaterowie
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrawiliśmy
06.30 Ze szkolnej ławki
07.40 Wołyń – nierozliczone ludobójstwo
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Europejska perła baroku
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Orędzie na trudne czasy
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Muzeum Powstania Warszawskiego
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile

15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Prosto o gospodarce
18.00 Z Małej Cerkwicy do...
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Oddech Boga
23.50 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Pędzelkiem z ogona wieściorki pisane

7.00 Fani czerch kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Złota gorączka
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Zabójcze łowienie
22.00 Życie codzienne służby granicznej
23.00 Kamera policyjna
24.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Scena Klasyczna
7.05 Podróż Małej i Dużej
7.30 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Podróż z historią
8.50 Tygiel
9.10 Świadek
9.20 Korona Gór Polski
9.45 Podróż Małej i Dużej
10.10 Domisie
10.35 S. „Janka”
11.10 „Szkół z klasą” film dok.
12.00 S. „Plebani”
12.45 Czas pieniądza
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 S. „Kochmisarz Alex”
14.15 Daję słowo – Maciej Orłoś
15.00 Czas na przebój
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Z Historią na Ty
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Muzeum Polskiej Piosenki
18.00 S. „Komediantka”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.00 „Anna German w sercach ludzi” film dok.
22.35 Niezwykłe historie Białych Czerwonych
22.55 Polacy Świata
23.05 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
23.50 To jest grane
00.15 Info Wilno

00.30 Kryminalna Wileńszczyzna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Więć gdzie dalej?
7.00 Władcy pierścieni
8.00 O świecie X
8.30 Sezon zdrowia
9.00 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. dok. „Jak je przetrwać”
13.00 „Kalendarz Natury. Grudzień” film dok.
13.50 S. „Agata Kristi”
15.25 „Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024”
15.30 Wiadomości
15.50 „Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024”
16.00 Kuchnia Beaty
17.00 „Konsystorz publiczny”
18.30 Wiadomości
19.00 Szaleństwo na punkcie kół
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024”
21.05 Kocham Litwę
22.40 Koncert
00.45 „Mnóstwo krów i czarnej owcy” dramat

6.00 Filmy anim.
9.30 „Psy i koty 3” komedia
11.10 „Człowiek ze stali” film fab.
14.00 „Bardzo dziki Zachód” film fab.
16.05 „Bajecznie bogaci Azjaci” dramat
18.30 Wiadomości
19.30 Muzyczny show „Maska”
22.00 „Wieczór gier” komedia

00.05 „Naiwniak” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia
6.30 Kuchnia Beaty
7.25 Złoty umysł
8.30 „Notatki przyrodnika”
9.00 Kalendarz ogrodnika.
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobre-go, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Zupa naukowa
13.30 „Odblaski”
14.00 Uwaga! Szukamy sztuki
14.30 Łyżwiarstwo figurowe. „Finał nagrody głównej”
15.30 Euromaxx
16.00 Wilnianie
16.30 Koncert powitalny
18.05 Puchar Świata w Biathlonie
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Europejskie Nagrody Filmowe 2024”
00.00 Kocham Litwę

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Wezwijmy lekarza”
9.30 „W świecie zwierząt”
10.00 „Farma Vytara”
10.30 „Zrób sam”
11.00 „Przepis na dobry weekend”
11.30 „Wróżby Kotryny”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S dok. „Sta-

do słoni i ja”
13.10 „Na zawsze moja dziewczyna” dramat
15.30 Świeże pomysły z LIDL
15.32 „Kłamca, kłamca” komedia
17.20 „Co po ilu?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Dzień patriotów” dramat
00.45 „Get a Job” komedia

6.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
8.30 „Czas działać”
9.00 „Kto w domu jest gospodarz?”
10.00 „Rzadko spotykane. Unikalna chińska przyroda” film dok.
11.10 S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.15 „Wyścig gwiazd dookoła świata”
13.30 „Kto jest w domu gospodarz?”
14.00 „Walka ekstrasensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Nevėžis–Optibet” „M BasketDelamode”
19.00 Mistrzostwa LKL „Wolves Twinsbet” „Neptūnas”
21.15 „Pasażer” thriller
23.15 Wrestling

5.00 „Realna mistyka”
6.00 S. „Zastrzeżenie”
8.00 Czas jest nieopisanie cenny
8.30 „Szlaki partyzanckie”
9.00 „Litwa świata”
9.30 „Moje miejsce”
10.00 Pyszne życie
10.30 „Kod zdrowia”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania

12.00 S. „Chód prokuratora”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 Muzea litewskie
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Bushido ring
19.00 S. „Przypadki paranormalne 911”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Chód prokuratora”

5.50 „Piekielna droga”
6.50 „Silniki miasta grzechu”
7.55 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 S. dok. „Patagonia. Życie na krańcu świata”
12.00 S. dok. „Tajemnice Mekongu”
13.05 „Ostrożnie – rodzina!”
14.00 „Przetwarzanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.30 „Jeden. Próba umiejętności”
20.00 „Pozostawieni z milionem dolarów”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Tatuażysta z Auschwitz” melodramat
23.30 „Red Bull BC One World Final”

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”

8.00 S. „Specjaliści”
10.00 „Tajemnice Siostry Bonifacej II”
11.00 Dziesięć lat młodszy
12.00 „Sycylla rozpakowana”
13.15 „Wielka ucieczka Gordona”
14.15 „Maryja ułatwia sprawę”
14.45 „Zamienimy się żonami”
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.45 S. „HIP. Wysoki potencjał intelektualny”
21.00 S. „Vera”
22.55 S. „Cichy świadek”
01.10 „Sokół z masłem orzechowym” dramat

06.25 „Bolero, hit wszech czasów” film dok.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 „Wniebowzięci”
10.10 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.10 S. „Ojciec Mateusz”
13.10 „Prawdziwe męstwo” western
15.25 „Okrasa łamie przepisy”
16.00 „Skoki Narciarskie”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Niepewność”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program

informacyjny 19.30”
21.20 „Skok studenta” film fab.
23.45 „EnergACAME-RIMAGE 2024”

07.05 „Prawdziwie magiczny sklep” film TVP
07.40 „Katarynka”
08.15 „Przygoda Stasia” film TVP
09.05 „Legendy Rocka”
10.20 „Tamte lata, tamte dni”
11.00 S. „Droga”
12.05 Koncert
13.05 „Rico. Historia Richarda Demarco” film dok.
14.45 „Nędznicy i Victor Hugo, w imieniu ludu” film dok.
15.55 W poszukiwaniu dobrego filmu
16.35 „Artur i Minimiki” film anim.
18.30 Wydarzenie aktualne
19.00 „Trzej muszkieterowie” film fab.
21.00 „O północy w Paryżu” komediodramat
22.45 Koncert
23.50 „W upalną noc” film kryminalny

07.00 „Panorama”
07.40 S. „M jak miłość”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
13.00 S. „Magiczne drzewo”
14.00 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.30 S. „Na dobre i na złe”
15.30 „Z gwiazdą przez świat”
16.25 „Okrasa

łamie przepisy”
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „M jak miłość”
19.10 Lecę za miłością
19.45 Laskowik & Malicki
20.00 Dobry tytuł
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”
23.15 „25 lat "Na dobre i na złe"”
00.10 Teleexpress Weekend

08.55 „Był taki dzień”
09.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.20 „Flesz historii”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 S. „Wiedźmin”
10.50 „Solidarni w pomocy” film dok.
11.35 „Berło z brązu symbol zmiany cywilizacyjnej” film dok.
12.45 „Wszystkie kolory świata”
13.40 „Perły Bałtyku”
14.25 „Arrasów dzieje osobliwe Królewskie marzenia”
14.50 „Wojownicy czasu”
15.20 „Noc Świętego Mikołaja” film fab.
16.15 „Święty Mikołaj pilnie poszukiwany” film fab.
16.45 „Światło i szkło”
17.00 „Dziewczyny z Zatorza”
17.25 „Historia kuchni polskiej”
18.05 „Kultowe zabytki”
19.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
19.45 „Koło historii”
20.15 „Fake czy historia?”

21.00 S. „Gra z Cieniem”
22.30 „Draża czestnik. Legenda Kresów” film dok.
23.25 „Był taki dzień”
23.30 S. „Polowanie na ómy”

00.25 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Modlitwa o pokój
08.05 Żeby być świętym
08.25 Sól ziemi
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Siostry Magdalenki od Pokuty
11.00 Informacje dnia
11.10 XXXIII Rocz-

nica powstania Radia Maryja
13.00 XXXIII Rocznicą powstania Radia Maryja
14.00 XXXIII Rocznicą powstania Radia Maryja
16.00 XXXIII Rocznicą powstania Radia Maryja
16.30 XXXIII Rocznicą powstania Radia Maryja
19.30 Muzyczne chwile
19.40 Radio Maryja od kuchni
20.10 Jak wygrać małżeństwo?
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Zapomniany Sprawiedliwy Tadeusz Modelski

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
10.00 Zapomniane i upuszczone
12.00 Kowboje drogowi
16.00 Przetrwać
18.00 Łowienie krabów
19.00 Rzeka złota
22.00 Dziwne spotkania
23.00 Łowcy staroci
00.00 Ocalić dom

6.30 Info Wilno
6.45 Zaginione? Ocalone?
7.05 Detektyw Literka
7.20 Baśnie i bajki polskie
7.30 Projekt DOM
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Podróże Małej i Dużej
11.00 Stacja Arktyka – Pogoda w Arktyce
11.25 Raport naukowy
11.45 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebana
12.45 Jesteśmy stąd
12.55 Korona Gór Polski
13.20 Podróże Małej i Dużej
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 „Szkoły z klasą” film dok.
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „1920. Wojna i miłość”
17.30 Z gwiazdą przez świat
18.20 Lwów – miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej
18.40 Jesteśmy stąd
18.45 Portrety wileńskie
19.00 Czas na przebój
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Matylda”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.30 Niezwykłe historie Białego Czerwonych
00.20 Daję słowo

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Świąteczne myśli
8.30 Życie na wsi jest dobre
9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Notatki przyrodnika
9.55 Przynajmniej są Święta Bożego Narodzenia
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30 Tutaj teraz?! Program publicystyczny dla dzieci
11.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
12.00 „Odrodzenie Notre Dame de Paris” film dok.
13.30 Plan na dzień X
13.55 S. „Dążyć”
15.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
15.30 Wiadomości
15.45 Detektywi historii
16.45 Dajmy czadu!
18.00 Tydzień z „Wiadomości Rowerowe”
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.05 S. „Maria Antonina”
22.00 „Ja przed Tobą” dramat
23.50 „Elektra” film akcji

6.00 Filmy anim.
9.30 „Mali agenci 3: Trójwymiarowy

odjazd” film fab.
11.05 „Jack: Pogromca olbrzymów” film fab.
13.10 „Zielona La-tarnia. Szmaragdowi wojownicy” film fab.
15.15 „The Tiger Rising” film fab.
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 „Głos Litwy”
22.00 „Legion samobójców” komedia
00.45 „Dym” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
9.00 Odblaski
9.30 Drogi
10.00 7 dni Kowna
10.30 Św. Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny
12.00 Dzień rodzinny
13.30 S. anim. „Bluey”
13.45 S. „Anna z literą E”
14.30 „Tygrys, który przyszedł na herbatę” film anim.
15.00 Koszykówka. Inteligentny sposób Mistrzostwa MLKL. MKK Panevėžys AistėLSMU
17.00 S. dok. „Niezwyciężony”
17.30 Otwarta kombinacja
18.05 „Puchar Świata w Biathlonie”
19.00 „Rodzina Adamsów” film anim.
20.30 Panorama
21.00 „Zimowanie z operą”
21.30 „Głos ludzki” opera
22.30 „Katedra Notre Dame w Paryżu”
00.30 S. „Dążyć”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”

9.00 „La Maistas. Wezwanie”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagro-da marzeń”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S dok. „Dzi-ka Kolumbia”
13.10 „Przypływ wiary” dramat
15.35 Świeże pomysły z LIDL
15.37 „Jeden w domu 2” komedia
18.00 „Własne koła”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „X Faktor”
22.00 „Kontrabanda” dramat
00.45 „Adrenalina” film fab.

6.20 „Realna mistyka”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 „Zagrożone zwierzęta. Historie sukcesu” film dok.
11.10 S. dok. „Warsztaty naprawczy”
12.15 „Wyścig gwiazd dookoła świata”
13.30 „Kto jest w domu gospodarz?”
14.00 „Walka ekstrasensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „Žalgiris” „Rytas”
19.00 Mistrzostwa LKL „CBet” „Unic-lub Bet Juventus”
21.15 „Sherlock Holmes 2” thriller
23.50 S. „The Grand Tour”
01.20 „Pasażer” thriller

5.00 „Realna mistyka”
6.00 S. „Zastrzeżenie”
8.00 Jak so-

bie pomóc
8.30 Formuła zdrowia
9.00 Pyszne życie
9.30 Sen na kwadracie
10.00 Przewodnik po długowieczności
10.30 Jestem wnioskodawcą
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Chód prokuratora”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. „Paranormalne zjawiska 911”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Chód prokuratora”
01.30 S. „Agenci sprawiedliwości”

5.50 „Piekielna droga”
6.55 „Silniki miasta grzechu”
8.00 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egza-zas dagnas”
11.00 S. dok. „Szkocja. Rok na wolności”
12.00 S. dok. „Syberia. Rok na wolności”
13.05 „Ostrożnie – rodzina!”
14.00 „Przetrawianie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Gwiazdy lombardu”
18.00 „Magazy-nowe wojny”
18.30 „Jeden”
20.00 Mistrzostwa NBA „76ers” „Bulls”
22.30 NBA Action

23.00 „Ogień zwalczaj ogniem” thriller

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Specjaliści”
10.00 „Tajemnice Siostry Bonifacej II”
11.00 „Rolnik szuka żony”
12.00 „Miłośnicy sztuki. Sycylia”
13.30 Pozdrowienia
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.45 S. „HIP. Wysoki potencjał intelektualny”
21.00 „Pod Prawem i Łaską. Trujący Długopis” detektyw
22.55 „Życie w nocy” thriller
01.25 S. „Vera”

06.30 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.45 „Rejs”
11.00 „Notre Dame. Feniks z popiołów”
13.45 S. dok. „Serengeti II”
14.50 „Rolnik szuka żony”
15.55 „Skoki Narciarskie”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Gra z Cieniem”

22.15 „Irena Santor. Magiczny jeden krok” film dok.

23.20 „Miłość bez końca” film fab.

01.05 „Skok stulecia” film fab.

07.05 „Złote przeboje Marka Grechuty”
08.05 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa 2024”
10.05 „Nędznicy i Victor Hugo, w imieniu ludu” film dok.
11.15 „Od ucha do ucha” filmy anim.
11.50 S. „Rawhide”
12.55 „James Tissot, portrecista neoklasycyzmu” film dok.
14.00 „Poczet świrów polskich”
14.40 „O północy w Paryżu” komediodramat
16.25 S. „Droga”
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
21.00 „Tulipanowa gorączka” film fab.
22.50 „Nietykalny Harvey Weinstein” film dok.
00.40 „To niezwykle ciasto!” film anim.

07.00 „Panorama”
07.40 S. „M jak miłość”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.55 „W duchu niezależności” film dok.
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.25 Piłka nożna Betclit
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „M jak miłość”
19.10 „Jak nas widzą”

19.40 „Daję słowo Maciej Orłoś”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.20 S. „Stulecie Winnych”

22.15 „Z gwiazdą przez świat”

23.05 „Persona non grata” dramat

01.00 Panorama

01.35 World News

08.55 „Był taki dzień”

09.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”

09.25 „Z historii prawosławia w Polsce”

09.45 „Mozaika żydowska”

10.05 S. „Wiedźmin”

10.50 „Świadkowie czasu”

11.10 „Historia kuchni polskiej”

11.50 „Rozkwit bałkańskich miast”

12.40 „Głównogi podbijają morza” film dok.

13.30 „Walia dzika kraina”

14.20 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”

14.25 „Wojownicy czasu”

15.00 „Kret” film fab.

16.45 „Mulier fortis. Kobieta mężna” film dok.

17.50 „Fake czy historia?”

18.35 „Gaz ziemny w Polsce. Początek historii”

19.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”

19.40 „Nieznane twarze historii”

20.20 „Emanuel Schlechter. Szlagworthy niezapomniane” film dok.

21.05 „Nieznana wojna na Północy”

22.00 „Lincz” film fab.

23.20 „Pogotowie przyjedzie” film fab.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół

00.30 Ostatnia droga Jezusa Chrystusa

01.00 XXXIII Rocznic powstania Radia Maryja

02.00 XXXIII Rocznic powstania Radia Maryja

04.00 XXXIII Rocznic powstania Radia Maryja

04.30 XXXIII Rocznic powstania Radia Maryja

07.30 Muzyczne chwile

07.40 Regał

08.15 Pierwszy zmysł

08.45 Ocalić od zapomnienia

08.55 Adwent na serio

09.00 Słowo życia

09.05 Polski Punkt Widzenia

09.25 Święty na każdy dzień

09.30 Spór o Morskie Oko

10.00 Prymas Stefan Wyszyński

10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek

10.15 Manna z Nieba

10.30 Msza św. w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP

12.00 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”

12.05 Stan wojenny w Polsce – znaczenie i konsekwencje

12.40 Adwentowe Rekolekcje ProLife

13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem

13.15 Papież Polak do Rodaków

13.50 Mateczniki Polskości

14.00 Koncert życzeń

14.35 Navigare

Necesse est

15.00 Oddech Boga

15.50 Muzyczne chwile

16.00 Wieś to też Polska

17.00 Akt oddania w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP

18.00 Natura et Homo

18.30 Sól ziemi

18.55 Poczet Wielkich Polaków

19.00 XXXIII Rocznic powstania Radia Maryja

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc Ojczyzna

22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Retrospekcja

22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa

22.55 Święty na każdy dzień

23.00 Mocni Jego mocą

23.30 Muzyczne chwile

23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?

9.00 Fani czterech kółek

11.00 Łowcy staroci: renowacje

15.00 Zapomniane i upuszczone

17.00 Fani czterech kółek

19.00 Łowcy staroci: renowacje

21.00 Pogoń za samochodem

22.00 Włoska służba graniczna

23.00 Zapomniane i upuszczone

6.30 Z Historią na Ty
6.50 Świadek
7.05 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
7.15 Marceli Szpak dziwi się światu
7.25 Jesteśmy stąd
7.30 Bilans zdrowia
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Tańcząca ze światem
8.45 Przegląd tygodnia
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.35 Gra słów
11.00 Moda na język polski
11.35 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Świadek
12.10 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Jesteśmy stąd
13.30 „Szkoły z klasą” film dok.
14.20 „Albert Cienema” film dok.
15.10 Notacje
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.30 S. anim. „Marceli Szpak dziwi się światu”
17.45 S. „Strażacy”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u reaktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Lepsza połowa”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Tańcząca ze światem
22.40 Tygiel
23.05 S. „Polowanie na cmy”

23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.25 Wileński koncert życzeń

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **16.45** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historia rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.30 LRT forum
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
23.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
00.00 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”

8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Jack Reacher: Jednym strzałem” film fab.
01.10 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.05 Władcy pierścieni
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Tydzień
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
12.00 „Legendy”
13.00 Zupa naukowa
13.30 Dzień Kultury.
14.00 Koncert życzeń
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.00 Koncert
19.30 S. dok. „Sztuka Kosmosu”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wileńska Mama Jazz 2024
22.45 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2019
23.35 Zupa naukowa

6.00 „Co po ilu?”
7.00 „Farma Vytara”
7.30 „Własne koła”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”

12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Prawdziwe kłamstwa” dramat

6.00 „Realna mistyka”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Anna” thriller
23.20 „Sherlock Holmes 2” thriller

5.00 Jestem wnioskodawcą
5.30 Przewodnik po długowieczności
6.00 Jak sobie pomóc
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Chód prokuratora”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”

12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Pierwszy raz
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Lota”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Główna wskazówka”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Magazy nowe wojny”
10.00 „Patagonia”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Silniki miasta strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów”
21.00 „Greenland” thriller
23.30 „Podwodna pułapka 2: Labirynt śmierci” film fab.

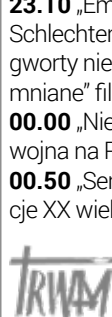

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo

i porządek"

14.00 S. „Niezapomniany"**15.00** S. „Anupamaa"**16.30** S. „Obiecany"**17.00** S. „Dziki"**17.30** S. „Ślepa"**18.00** S. „Jednostka Badawcza"**19.00** S. „Straż Pożarna w Chicago"**20.00** S. „Prawo i porządek"**21.00** „Alex Hugo"**22.55** „Pod Prawem i Łaską II"**00.50** S. „Praktykantka"**06.05** S. „Dziedzictwo"**06.55** „Info Poranek w tym: Serwis Info i Pogoda Info"**08.00** „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"**08.30** „Studio Raban"**09.00** S. „Akacyjowa 38"**09.50** S. „Ranczo"**10.45** S. „Komisarz Alex"**11.40** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**13.10** „Agrobiznes"**13.35** „Magazyn Rolniczy"**13.50** S. dok. „Serengeti"**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**18.55** S. „Klan"**19.25** „Reporterzy"**19.45** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.30** „Piękna Zośka" spektakl**23.05** „Postscriptum Piękna Zośka"**23.25** „EnergaCAME-RIMAGE 2024"**23.55** „Matki wojny" film dok.**07.10** „Muzyczne poranki"**07.50** „Tamte lata, tamte dni"**08.20** „Dzika Muzyka"**08.50** „Podróże z historią"**09.25** „Od ucha do ucha" filmy anim.**10.00** S. „Rawhide"**11.05** Gwiazdy estrady**12.05** „Na festiwalowej scenie"**13.10** „Projektując przyszłość" film dok.**14.15** Dokument.pl**15.25** Informacje kulturalne**15.50** „Trzej muszkieterowie" film fab.**17.50** S. „Noce i dzień"**18.55** Hala odlotów**19.50** „Galeria sztuki na ekranie"**20.50** Felieton**21.00** „Pokot" dramat**23.20** Koncert**00.20** „Tulipanowa gorączka" film fab.**07.00** „Panorama"**07.35** „Z historii prawosławia w Polsce. Czas wojny i emigracji"**08.00** „Na tropie praw. Pikantnie i słodko."**08.30** „Pytanie na śniadanie"**12.10** „Ola Polonia"**12.30** S. „Barwy szczęścia"**13.00** „Gość Poranka"**13.25** S. „Stulecie Winnych"**14.20** „Kiedyś to było..."**14.55** „Polacy Świata"**15.05** „Kulturalni PL"**16.05** „Cześć, czy mogę Cię zjeść?"**16.15** „Kocie kalamurki"**16.30** „Program informacyjny"**17.00** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**17.30** S. „Barwy

szczęścia"

18.00 „Teleexpress"**18.20** „Gra słów. Krzyżówka"**18.50** „Teleexpress Extra"**19.15** „Słownik polsko@polski"**19.45** „Panorama"**20.00** „Polacy Świata"**20.10** „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"**20.30** „Program informacyjny 19.30"**20.55** „Pytanie dnia"**21.25** S. „Polskie drogi"**22.50** „Gala TVP Polonia"**23.10** „Magazyn Ekspresu Reporterów"**00.10** Panorama**08.05** „Był taki dzień"**08.10** „Fake czy historia?"**08.50** „Przypadek Polski"**09.10** S. „Czas honoru"**10.00** „W kotłach historii"**10.25** „Historia Polski" film dok.**11.20** „Encyklopedia II wojny światowej"**11.40** „Mulier fortis. Kobieta mężna" film dok.**12.45** „Spór o historię"**13.15** S. „Tygrysy Europy"**14.10** „Carte blanche" film fab.**15.55** „Byłem wszędzie. Olgierd Budrewicz" film dok.**16.35** S. „Korona królów"**17.00** „Polacy na ratunek Żydom"**17.10** „Sensacje XX wieku"**18.00** „Kolebka Solidarności"**18.05** „Pod znakiem orła, pod znakiem Gryfa" film dok.**18.45** „Historia jednej fotografii" film dok.**19.15** „Polska i świat z historią w tle"**19.35** „Flesz historii"**19.50** S. „Czas honoru"**20.35** „Niezwykłe historie z pocztówek"**20.50** „Historia w postaciach zapisana"**22.25** „Gaz ziemny w Polsce. Początek historii"**23.10** „Emanuel Schlechter. Szlagworthy niezapomniane" film dok.**00.00** „Nieznana wojna na Północy"**00.50** „Sensacje XX wieku"**00.00** Jak my to widzimy z daleka widać lepiej**00.30** Tam, gdzie Bóg płacze**01.00** Słowo życia**01.05** Świat w obrazach**01.10** Informacje dnia**01.30** Sól ziemi**01.55** Poczet Wielkich Polaków**02.00** XXXIII Rocznicą powstania Radia Maryja**04.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem**04.20** Różaniec**04.50** Myśląc Ojczyzna**05.00** Apel Jasnogórski**05.20** Informacje dnia**05.40** Tam, gdzie Bóg płacze**06.10** Sanktuario polskie**06.30** Odpowiedzialni za Kościół**07.00** Ze szkolnej ławki**08.10** Wyrwani z ulicy**08.55** Adwent na serio**09.00** Informacje dnia**09.15** Wieś to też Polska**10.15** Słowo życia**10.20** Przerwany posiłek**10.55** Święty na każdy dzień**11.00** Informacje dnia**11.15** Rozmowy niedokończone**12.20** Stan Bezpieczeństwa Państwa**12.30** Warto być ojcem**12.45** Muzyczne chwile**13.00** Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Pragnienie Boga**14.00** Dom Paderewskiego w Ojczyźnie**14.30** Msza święta z Jasnej Góry**15.20** Muzyczne chwile**15.30** Polka**16.00** Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry**16.50** Ma się rozumieć**17.00** Informacje dnia**17.10** Sanktuario polskie**17.30** Porady Medyczne Bonifratorów**18.00** Świadkowie**18.30** XX Rajd Katyński**18.55** Poczet Wielkich Polaków**19.00** Anioł Pański**19.05** Informacje dnia**19.15** Rozmowy niedokończone**20.25** Święty na każdy dzień**20.30** Poznajemy Polskę**20.45** Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci**21.00** Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Myśląc Ojczyzna**22.00** Apel Jasnogórski**22.20** Informacje dnia**22.40** Polski Punkt Widzenia**23.00** Przyroda w Obiektywie**23.25** Filmowe Życiorysy PL**7.00** Fani czterech kółek**9.00** Jak to działa?**10.30** Skarby z szopy**12.00** Łowcy staroci**17.30** Skarby z szopy**18.00** Fani czterech kółek**19.00** Jak to działa?**19.30** Jak to jest zrobione?**21.00** Nagi instynkt przetrwania**22.00** Przeżyć na trawie**00.00** Nagi instynkt przetrwania

Najczęściej importowana przyprawa do UE w 2023 r.

W najnowszym raporcie Eurostatu ujawniono, że w 2023 r. UE sprowadziła aż 114 tys. ton imbiru, co czyni go najpopularniejszą przyprawą w Europie. Tuż za nim uplasowały się papryka z wynikiem 110,6 tys. ton oraz pieprz, którego importowano 50,3 tys. ton. Chiny okazały się być kluczowym graczem na rynku imbiru i papryki, dostarczając odpowiednio 43 proc. i 73 proc. tych przypraw do UE. W przypadku pieprzu dominującym dostawcą był Wietnam, skąd pochodziło 63 proc. importu. Nieco dalej w zestawieniu znalazła się pochodząca z Indii kurkuma z ilością 16 tys. ton.
Fot. Freepik.com

Budynek z graffiti Banksy'ego na sprzedaż

Budynek w angielskim mieście Bristol, na którym Banksy namalował słynne graffiti, wystawiony zostanie na aukcję. Nowy właściciel będzie musiał zadbać o dzieło sztuki i zobowiązać się, że nie zostanie usunięte ze ściany. Namalowane na bocznej ścianie pięciopiętrowego budynku graffiti przedstawia nagiego mężczyznę trzymającego się na zewnątrz kurczowo parapetu. W oknie mąż uważnie wpatruje się w horyzont, szukając rywala. Obok niego ubrana w bieliznę z niewinną miną stoi żona. „Dobrze zawieszony kochanek” — bo tak Banksy nazwał to dzieło — powstało w 2006 r. i jest jedną z turystycznych atrakcji Bristolu. Graffiti przetrwało głównie dlatego, że namalowane zostało wysoko ponad ziemią. Cena wywoławcza budynku pochodzącego z okresu panowania króla Jerzego VI to 700 tys. funtów. Ostateczna kwota zapewne będzie wyższa z uwagi na ślad, jaki Banksy pozostawił na ścianie i potencjał deweloperski budynku.

Choinka, która jest warta ponad 5 mln euro

Ma niemal 3 metry wysokości i składa się z 2024 złotych monet. Wyjątkowa choinka zaprezentowana w Monachium jest podobno najdroższą w Europie. Jej szacowana wartość to ok. 5,3 mln euro. Na akrylowej piramidzie ręcznie ułożono monety inwestycyjne z serii „Wiedeńscy Filharmonicy” o wadze jednej uncji. Rolę gwiazdy na czubku choinki pełni złota moneta z tej samej serii o wadze 20 uncji. Twórcy choinki wyliczają, że składa się ona z ok. 63 kg czystego złota. Można ją oglądać w Goldhaus w Monachium. To budynek należący do handlującej metalami szlachetnymi firmy Pro Aurum.
Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Piesek radośnie podskakuje na widok Świętych Mikołajów, jakby wyczuwając magię nadchodzących Świąt **Fot. M. P.**